БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СССР

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 280 (18.158) ● 4 декабрь 1981 йил, жума ● Баҳоси 2 тийин.

СССР 60

ЙИЛИМИЗ ЯКУНИ ЯНАДА САМАРАЛИ БЎЛСИН!

ТАРАДДУД

● ГЕКТАРИДАН 40 ЦЕНТНЕРДАН
● ДАЛА ИШЛАРИГА — ЗАРБДОР СУРЪАТ
● ЕРЛАРНИ ТАБАҚАЛАБ ЎҒИТЛАШ САМАРАСИ
● ТАШАББУСКОР БРИГАДАЛАР ИБРАТИ

Чиноз райони давлатга 34 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топшириб, ҳосилдорликни гектар ҳисобига 38 центнерга етказди. Ялпи ҳосилнинг 85 проценти «зангори кема»ларда терилди. Ерларни кузги шудгорлаш бугун-эрта тугалланади. Агротехниканинг кузги-қишки тадбирлари гектаридан салкам 40 центнердан пахта хирмони кўтарган «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозида намунали ўтказилмоқда. Қуйида шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Ўтиб бораётган хўжалик йилида пахтачилик соҳасида катта қийинчиликларни бошдан кечирдик. 13—14 май кунлари тушган дўл катта майдонлардаги ғўзаларни ер билан яксон қилиб кетди. Колхозимизда ҳар йили ғўза июнь ойида гулларди. Бу йил июль ойида гуллади. Ғўзаларнинг кўсак тугиши июль ойидан август ойига кўчди. Сентябрь ойида деярли пахта терилмади.

Лекин пахтакорларимиз руҳан тушмадилар. Район партия комитети, партия ташкилотлари ишчи кучлари, техника воситаларини қайта чигит экилган майдонлардаги ниҳолларни агротехника қоидалари асосида сифатли парвариш қилишга сафарбар этди.

Ишчи кучи, техника воситалари ва ички резервлар ана шу мақсадга қаратилди. Ҳар бир бригада, дала меҳнатчисига конкрет топшириқлар берилди, унинг ижроси кунма-кун текшириб борилди. Социалистик мусобақа намунали йўлга қўйилди. Юқорида тилга олинган тадбирлар сентябрь ойининг биринчи ярмигача ҳам қизғин амалга оширилди.

Ирмоқлар бирлашиб дарёлар ҳосил қилганидек, халқимиз меҳнатининг маҳсули жамланиб, «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштиришимизни таъминлади. Колхозимиз бўйича 1.255 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 39 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, йиллик пахта тайёрлаш планини шараф билан бажардик. Колхозимиз—уруғчилик хўжалиги. Давлат тайёрлов пунктига салкам 5.000 тонна юқори сорт пахта топширдик. Машиналарда 3.800 тонна «оқ олтин» терилди. Бир сўз билан айтганда, юз берган барча қийинчиликларни мардлик билан енгиб, пахтакорлик номини шарафладик.

Лекин эришилган ютуқлардан кўнглимиз тўлмайдиган жойлари ҳам йўқ эмас. Колхозимизнинг Латиф Суяров бошлиқ бригадаси аъзолари ноқулай об-ҳаво шароитида ҳам 118 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 47 центнердан ҳосил олди. Фикрат Сеперocceв, Абдушукур Олдиёров, Отахон Тешабоевлар бошлиқ бригадаларда ҳам ҳосилдорлик юқори бўлди. Лекин мавжуд 13 та пахтачилик бригадасининг айримларида хирмон чўғи хўжалигимизнинг кўрсаткичидан пастлигича қолди.

Шу йил 21 ноябрь куни район партия комитетида йиғилиш бўлди. Келаси йил мўл ҳосили учун кадрларнинг масъулиятини ошириш масаласи муҳокама қилинди. Шунда ютуқларимиз ва йўл қўйилган камчиликлар атрофлича таҳлилдан ўтказилди. Ғалабани мустаҳкамлаш, камчиликларнинг такрорланишига йўл қўймаслик тадбирлари белгиланди. Ўз бурчини яхши ўтай олмаган бригада бошлиқлари адресига танқидий фикрлар айтилди, қимматли маслаҳатлар берилди. Хулоса шу бўлдики, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозида келаси йили пахта ҳосилдорлигини 45 центнерга кўтариш учун ҳамма имкониятлар бор. Правление ва партия ташкилоти ҳозирдан бошлаб янги йил юқори ҳосилига кураш мусобақасини кучайтирмоғи керак.

— Биз келаси йил юқори ҳосилига тайёргарлик борасида нималар қилдик? Яна нималар қилмоқчимиз? Пахта майдонларининг ҳаммасини, эртаги ва ўртаги экин ерларини ҳам қўшиб ҳисоблаганда 1.600 гектар майдонни чуқур шудгорлаб бўлдик. Ҳар гектар пахта майдонига 250 килограммдан фосфор, 100 килограммдан калий ўғити солинди. Навбатлаб ўғитлаш картограммасига асосан унумдорлиги унча юқори бўлмаган 250 гектар ернинг гектарига 30 тоннадан органик ўғитлар берилди. Биз ҳар йили ана шундай ерларни табақалаб ўғитлаймиз, қўшимча яхоб берамиз, шўр ювиш ўтказамиз. Бу ишнинг изчиллик билан амалга оширилиши устидан бригада бошлиқлари ва мутахассислар назорат қилиб борадилар.

Ер кузда чуқур шудгорланса ҳосилдорликни 4—5 центнерга кўтариш имконияти яратилади. Лекин ёлғиз шудгорлаш билан иш битмайди. Агротехниканинг бошқа тадбирлари ҳам тўла қўлланилмоғи керак. Масалан, ер текис бўлса, баҳорда чигит тупроқ қатламига бир текис тушади, уялар, кўчатлар сони бут бўлади. Ерни кафтдек текис ҳолга келтирмай чигит экиш ўз-ўзини алдашдир. Нотекис картадан юқори ҳосил олиб бўлмайди.

Ана шуларни ҳисобга олиб, ерни капитал текислаш масаласига жиддий эътибор бермоқдамиз. Шу кунларда далаларда грейдерлар, ерни текислашга мослаштирилган бульдозерлар, скрейперлар ва бошқа механизм-агрегатлар тўла қувват билан ишлатиляпти.

Колхозимизнинг ер карталари унчалик йирик эмас. Аммо йириклаштиришимиз керак. Чунки йирик карталарда машиналар ва бошқа хил техника воситалари тўла қувват билан самарали ишлатилади, қўл кучига деярли ҳожат қолмайди. Сув иншоотлари тартибга келтирилиши туфайли экинларни суғориш осонлашади, ҳар томчи сув кўпроқ наф келтиради. Биз карталарни иложи борича йириклаштириш чораларини кўряпмиз.

Органик ўғитлар жамғариш кучайтириляпти. Шу кунгача 7 минг тонна органик ўғитлар тўпланди. Маҳмуд Юсупов бошчилигидаги махсус бригада аъзолари бу борада ташаббускорлик билан меҳнат қилишяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «1982 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни муваффақиятли ўтказиш тадбирлари тўғрисида»ги қарорига жавобан келаси йил юқори ҳосилига пухта замин яратамиз.

И. АҲМЕДОВ— Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози раиси, Ж. САЛИМБЕКОВ — партия комитети секретари, К. АБДУРАҲИМОВ — бош агроном, Э. ТУЙЧИБЕКОВ — бош инженер.

Деҳқон бўлсанг, шудгор қил!

Республика областларида шудгорлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда шудгорланган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

ТОШКЕНТ	—	100,0
ҚҚАССР	0,6	90,4
Сирдарё	3,3	77,5
Жиззах	6,5	73,5
Наманган	6,0	56,8
Хоразм	1,9	49,6
Фарғона	3,6	47,0
Андижон	3,3	40,1
Қашқадарё	2,1	33,9
Бухоро	1,8	30,3
Самарқанд	1,4	29,5
Сурхондарё	0,4	12,5
Республика бўйича:	2,5	51,9

ҚУТЛОВЛАР УЧУН МИННАТДОРЧИЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика давлатга пахта, дон, сабзавот, полиз маҳсулотлари, узум, бошқа деҳқончилик маҳсулотлари сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини бажарганлиги ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев табрикнома йўллаганлиги муносабати билан олинган самимий қутловлар учун барча партия, совет ва жамоат ташкилотларига, корхоналар, муассасаларнинг коллективларига ва айрим гражданларга сидқидилдан ташаккур изҳор қиладилар.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Риссовхозстрой» бирлашмасининг «Совет Ўзбекистони» совхози шоликорлари келаси йил мўл ҳосилига мустаҳкам замин яратмоқдалар. Уруғлик шоли сараланиб экишга ҳозирланаётир. Шоли тозалаш цехида 407 тонна «қирмизи дон» тозалаш мўлжалланяпти. Суратда: пешқадам механиклар Абдукерим Усмонов билан Сафар Куликов иш устида.

Г. Ёқубов фотоси.

РЕСПУБЛИКАМИЗНИ ЯШИЛ ЛИБОСГА БУРКАЙЛИК

Республикамизда кузнинг илиқ келиши ўсимликларнинг вегитация даврини бирмунча узайтирди. Шу сабабли барг тўкилиши одатдагидан кечроқ бошланди. Натижада бу йилги шароитда кўчат ва қаламча тайёрлаш, уни ўтқазиш ҳам одатдагидан кечроқ бошланди. Ҳозиргача кузда экишга мўлжалланган турли навдаги 40 миллион туп кўчатнинг 5 миллион донадан зиёди ёки 14 проценти ўтқазилди. Лекин шундай ўзига хос шароитларда ҳам кўчат ўтқазишда оперативликка эришган район ва шаҳарларда тайёргарчилик ишлари ўз вақтида бажарилиши натижасида бу иш уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда. Шу билан бир қаторда марказий статистика бошқармасининг маълумотларига кўра кўпгина областлар, шаҳарлар, районларда министрлик ва идоралар томонидан боғлар барпо этиш, токзорлар ташкил қилиш, тут кўчатлари экиш, мевали ва манзарали дарахтлар ўтқазиш кенг қулоч ёйдирилмаган.

Ҳозир кўчат ўтқазишнинг айни вақти. Барча область, шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советлари, министрликлар ва идоралар партия ташкилотлари бошчилигида кўчат ўтқазишга масъул бўлган оператив группаларнинг ишини янада жонлантиришлари лозим. Кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишларини сифатли амалга ошириш ва уни жадаллаштириш билан камчиликларни тугатиш натижасида ўтган йилгидек кўчат ўтқазиш ойлиги планини ошириб бажаришга эришмоқ керак.

Республикамизда яшовчи ҳар бир киши ўз уйи, кўчаси, шаҳри, посёлка ва қишлоғини кўкаламзорлаштиришга ўз ҳиссасини қўшиши, янги боғлар, токзорлар, хиёбонлар ва дарахтзорлар барпо этишда актив қатнашишлари даркор.

Ўзбекистон ССРда боғ, токзор барпо этиш, дарахт ва бута кўчатлари ўтқазишнинг бориши тўғрисида 1981 йил 1 декабргача бўлган

МАЪЛУМОТ

Областлар топшириққа нисбатан процент ҳисобида

Тошкент шаҳри	60,1
Тошкент	41,4
Хоразм	16,7
Самарқанд	13,9
Наманган	10,3
Сирдарё	9,2
Андижон	8,6
Бухоро	5,2
ҚҚАССР	5,1
Қашқадарё	3,7
Фарғона	2,8
Жиззах	1,5
Сурхондарё	—
Республика бўйича	13,6

МИНИСТРЛИКЛАР ВА ИДОРАЛАР

Нефть маҳсулотлари Давлат комитети	95,0
Ички ишлар министрлиги	71,3
Ҳунар-техника таълими Давлат комитети	64,7
Тошкент шаҳар ижроия комитети	61,8
Ўрмон хўжалиги министрлиги	55,8
Автомобиль транспорти министрлиги	50,7
Соғлиқни сақлаш министрлиги	46,9
Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	41,5
Ўзбекбирлашув	40,0
«Госкомсельхозтехника»	34,9
Автомобиль йўллари қурилиши ва фойдаланиш министрлиги	32,4
Қурилиш министрлиги	31,8
Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	30,9
Геология министрлиги	28,7
Узколхозстрой	28,6
Маиший хизмат кўрсатиш министрлиги	25,5
Коммунал хўжалик министрлиги	24,6
Алоқа министрлиги	21,5
Пахта тозалаш саноати министрлиги	20,7
Ўзбекистон қурилиш банки	20,0
Маданият министрлиги	16,1
Социал таъминот министрлиги	14,3
Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси	13,9
Госкомводстрой	13,8
Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси	13,5
Маориф министрлиги	13,4
Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги	7,4
Савдо министрлиги	6,8
Спорт комитети	3,1
Қишлоқ қурилиши министрлиги	2,7
Қишлоқ хўжалиги министрлиги	2,7
Озиқ-овқат саноати министрлиги	2,4
Енгил саноат министрлиги	1,6
Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги	0,9
Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	0,4
Главсредазирсовхозстрой	0,1
Тайёрлов министрлиги	—
Гўшт ва сут саноати министрлиги	—
Маҳаллий саноат министрлиги	—
ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими	—
Госрибхоз	—
Узбекгидроэнергострой	—

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

МАСЪУЛИЯТ ЮКИ

«Совет Ўзбекистони»—зарбдор қурилишларда

1978 йил эди. «Джизакстрой» (собиқ 9-қурилиш тресты) бирлашмасига қарашли 258-кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари олдида: Жиззах ип йигириш фабрикаси қурилишини тезлаштириш учун асосий ишларни бажаришни кимга топшириш керак? деган муаммо кўндаланг бўлди. Тортишувлар узоққа чўзилмади. Кўпчилик бир овоздан бу объектга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор Тиркаш Маматқулов етакчилигидаги бригада аъзоларини юбориш мақсадга мувофиқ, деган фикрни билдирди.

Ҳа, Жиззах ип йигириш фабрикаси қурилиши масъулиятли юмуш бўлиб, каттагина ҳажмдаги бунёдкорлик ишлари адо этилишини талаб этарди. Т. Маматқулов бошлиқ бригада аъзолари эса йирик қурилишларда тер тўкиб, етарли тажриба орттиришган. Жиззахдаги пластмасса қувурлари заводи, «Пахтакор» стадиони, қатор уй-жой биноларида мазкур бўлинма бинокорларининг бармоқ излари бор. Коллектив қаерда ишламасин, ўзининг энг яхши, ижобий томонларини намойиш қилди, меҳнатда юксак унумдорликка эришиб, объектларни аъло сифат билан топширди. Ишни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан олиб бориш, бинокорлик техникаси ва механизмларидан оқилона фойдаланиш—бригада фаолиятига хос хусусият. Агар зарурат туғилиб қолса, улар ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам ишдан кейин қолиб, берилган топшириқларни бажаришга одатланишган. Албатта, бригада муваффақиятида унинг етакчиси Тиркаш Маматқулов хизматлари салмоқлидир. 1959 йилдан бери у бинокорлик қилади. Армия сафидан қайтгач, трестга келиб ғишт терувчилик касбини эгаллашга киришди. Меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги, одамлар билан муомала қилишни ўрнига қўйиши билан кўпчилик оғзига тушди. Орадан кўп ўтмай Т. Маматқуловни бригадирликка тайинлашди. Бригада комплекс бўлиб, унинг таркибида дурадгорлар, бетончилар, ғишт терувчилар, арматурачилар қўлни-қўлга бериб ишлашади. Коллективдаги 28 нафар бинокорнинг ҳаммаси икки-учтадан турдош касбга эга. Бир-бирининг ўрнини эгаллай билиш коллективга энг қийин масалаларни ҳам ўзаро ҳамкорликда тез ҳал этиш имконини бермоқда. Объектларни муддатидан илгари қўлдан чиқаришдаги ютуқлар сири шундамасмикан?

— Жиззах ип йигириш фабрикаси, — ҳикоя қилади колонна бошлиғи В. Зайцев, — ўзига хос ноёб корхонага айланади. Чунки, у ингичка толали пахтадан аъло сифатли калава тайёрлаш бўйича республикадаги биринчи фабрикадир. Унинг қуввати йилига 4,6 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқаришга тенг.

Корхона цехларига 129 минг дона урчуқ ўрнатилади. Лойиҳага кўра, мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган энг замонавий ускуналар ҳам келтирилдики, улар маҳсулотларни фақат юқори навда ишлаб чиқаришни таъминлайди.

Бирлашма қурувчилари фабриканинг биринчи навбатини шу йил 20 декабргача фойдаланишга топшириш мажбуриятини олганлар. Уни ўз вақтида ишга тушириш масъулияти ҳозир бутун қурилиш майдончасида яққол сезилмоқда. Бу масъулият юки бинокорлардан бутун куч-ғайратни, билим ва маҳоратни сафарбар қилишни талаб этаётир. Шуниси қувончлики, қурувчилар белгиланган топшириқни шараф билан ўринлатиш мақсадида ўзларига боғлиқ барча чора-тадбирларни кўраётирлар. Мусобақада ғолибликни қўлдан бермай келаётган кўпгина бўлинмалар ҳозир қурилиш ишларини тугаллаб, объектни тўла-тўкис ишга тушириш-созлаш жараёнига ҳозирлашяпти.

— Энг яхши бригадалар орасида, — дейди В. Зайцев сўзини давом эттириб, — мен Тиркаш Маматқулов бошлиқ коллективни алоҳида тилга олиб ўтишни истардим. У бош пудрат бўйича энг асосий ишларни бажарди. Кўпинча графикларни орқада қолдирди. Бригада ишончимизни оқлаганидан хурсандмиз.

Мазкур қурувчилар бўлинмаси фаолиятига янги корхона директори Геннадий Холматович Қосимов ҳам юксак баҳо берди.

— Биз, буюртмачи сифатида, — деди у, — бинокорлар ишига ҳеч қандай даъвомиз йўқ. Қурилишда энг оғир дамлар вужудга келганда ҳам улар руҳан тушкунликка берилмадилар, вазиятдан чиқиш йўлини топдилар.

Эсимизда: ўтган йил кузакда ҳам шу объектга борган эдик. Ўшанда қурувчиларнинг ёрдамчи пудратчи ташкилотлар вакиллари билан «даҳанаки» олишуви бўлаётган экан. Қурилишда йўл қўйилаётган қолоқликка ҳар ким ҳар хил сабабларни кўрсатарди. Шунда Тиркаш Маматқулов сўз олди.

— Ҳозир айбни биз сизларга, сизлар эса биз, қурувчиларга қўяпсизлар, — деганди у оҳисталик билан. — Хўш, бундан умум ишимизга қандай наф бор? Келинглар, ўзаро даъводан ҳамкорликда ишлашга ўтайлик. Мана, колоннамиз бошлиғи республика Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ташкилотлари 60 минг сўмлик иш бажариш юзасидан корхона билан шартнома тузганлигини, амалда эса бирон сўмлик ҳам иш бажарилмаганини айтиб ўтди. Сиз, энергетиклар ўз бурчингизни виждонан бажаринглар. Биз, қурувчилар сизларга иш фронти яратиб берамиз. Агар Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги корхоналари фабриканинг бош корпуси қурилиши учун 2170 кубометр темир-бетон конструкциялари, 1198 тонна махсус тўшамалар, рухланган поддон, тутун ва ҳаво йўллари шахталари, вентиляция ускуналари, акустик плиталар сингари материаллар таъминотини тезлаштирса ишимиз бундан ҳам соз бўларди.

Аччиқ, аммо тўғри гап нишонга тегди. Бош ва ёрдамчи пудратчи ташкилотларнинг коллективлари муносабатида сезиларли ўзгариш юз берди. Қурилиш борган сари графикдаги суръатига чиқа бошлади.

— Меҳнатнинг самарасини кўрганингда, — деди биз билан суҳбатда Тиркаш Маматқулов, — ўзингда йўқ шод бўласан. Бутун чарчоқларинг унутилади. Лойиҳачилар, буюртмачилар, бинокорлар, таъминотчилар, монтажчилар ва фойдаланувчиларнинг баравар куч-ғайрат сарфлашлари эвазига қад кўтарган янги фабрика жамолига бир боқинг. У қўриқ Жиззах области индустриясининг фахри бўлиб қолажагига шубҳа йўқ.

Жиззах ип йигириш фабрикаси биринчи навбати қурилишида ташвишли кунлар ҳам, шоду хурсандчилик дамлари ҳам кўп бўлди. Энг муҳими — бу ноёб объектни тиклашда бой тажриба тўпланди. Иккинчи навбатни барпо этишда у мустаҳкам замин бўлиб хизмат қилиши турган гап.

Ю. КОВАЧ,
«Узоргтехстрой» тресты пропаганда группасининг бошлиғи.

Э. ХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ВА ТАБИИЙ МУҲИТНИ КОНТРОЛ ҚИЛИШ РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республика халқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун ва гидрометеорология хизмати ташкил этилганлигига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш республика бошқармаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1981 йил 3 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республика халқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганликлари учун ва Ўзбекистонда гидрометеорология хизмати ташкил топган кунга 60 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан В. А. Бугаев номли Ўрта Осиё регионал илмий-тадқиқот институти бўлим мудири, география фанлари доктори, профессор Борис Абрамович **Айзенштатга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» унвони, В. А. Бугаев номли Ўрта Осиё регионал илмий-тадқиқот институти лабораторияларининг мудирлари Маргарита Всеволодовна **Буркова** ва Людмила Евгеньевна **Литвинова**, Ўзбекистон гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш республика бошқармаси бўлим бошлиғи Мария Дмитриевна **Лазарева**, Самарқанд авиаметеорология станцияси бошлиғи Ирина Александровна **Сидоренко**, Ўзбекистон гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш республика бошқармаси бюро бошлиғи Аврор Нихатович **Умаров** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» унвони, В. А. Бугаев номли Ўрта Осиё регионал илмий-тадқиқот институти Бўзсув агрометеорология станцияси бошлиғи ўртоқ Обид **Ҳидоятовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими» унвони, Нукус-Устье гидрометеостанциясининг катта гидролог инженери Гулойим **Омонбоева**, Каттақўрғон гидрометеорология кўл станцияси бошлиғи Обрўй Хаитович **Аширов**, лаборатория мудири, техника фанлари доктори, профессор Юрий Михайлович **Денисов** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берилди.

Ўзбекистон гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш республика бошқармасининг бир группа ходимлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

НАМАНГАН, 3 декабрь. (ЎзТАГ). Наманган область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум иштирокчилари КПСС Марказий Комитети 1981 йилги ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқидаги йўл-йўриқлар ва тавсиялар асосида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область комитетининг биринчи секретари М. Камоловнинг докладини муҳокама қилдилар.

Пленум область экономикасига раҳбарлик қилиш, меҳнаткашлар коллективларининг юксак пировард натижага эришишга, беш йиллик ва 1981 йил топшириқларини сўзсиз бажаришга қаратилган ташаббусини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш борасида партия ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириш тадбирларини белгилади.

Пленум ўн биринчи беш йилликда ва 1982 йилда областни иқтисодий ва социал ривожлантириш планлари, шунингдек беш йиллик иккинчи йили маҳаллий бюджети лойиҳаларини асосан маъқуллади.

Республикамиз бўйлаб

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

Жиззах устки трикотаж фабрикаси коллективи ҳафта сайин пландан ташқари 1000 дона кийим-кечак тайёрлаб чиқармоқда. Зарбдор вахта давомида қарийб 16 миллион сўмлик ҳар хил тайёр кийимлар савдо шохобчаларига юборилди. Бу эса планда белгиланганидан 500 минг сўмлик кўпдир. Шу вақт ичида буюмларнинг 7 хили давлат Сифат белгиси билан чиқарилади.

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

«Висотстрой» 11-трестига қарашли 17-қурилиш бошқармасида В. С. Павленко бошлиқ бригада ишлаб чиқариш графигидан бир ярим ой ўзиб меҳнат қилмоқда. Бу илғор коллектив йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти учун янги газета корпусини тез суръатлар билан барпо этмоқда.

Бригада бир неча объектда қурилиш ишларини олиб бормоқда. 26 кишининг ярми бош почтамт биносини ва транспорт барча турлари учун марказий диспетчерлик хизмати биносини қурмоқда. Бинокорлар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтада туриб, бу объектларда ҳам топшириқларни илдам бажармоқдалар. Пайвандчилардан Владимир Безделиго, Сергей Нехорошев, дурадгор Станислав Манякин, ғишт терувчи Собир Орипов мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган меҳнат вахтасида турган Янгийўл пойабзал фабрикаси коллективи аъзоси КПСС XXVI съезди делегати Орзихон Икматова энг яхши кўрсаткичларга эришди. У беш йилликнинг икки йили топшириқларини бажарганлиги тўғрисида рапорт берди.

Орзихоннинг дугоналари шу пешқадам ишчидан намуна олмоқдалар. Тайёрловчилардан Тожи Имомбоева, Евдокия Куприяненко ҳам икки йиллик топшириқни бажариб қўйдилар. Фабрикада 280 киши 1982 йил ҳисобига ишламоқда.

ДАВЛАТ МАНФААТЛАРИ, ХАЛҚ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

И. УСМОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

Республикамиз шаҳарлари ва қишлоқларининг меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди режаларини амалга ошира бориб, кундан-кун юксак кўтаринкилик намуналарини кўрсатмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган ёрқин нутқи меҳнат аҳлининг ижодий ғайрат-шижоатини янада жўш урдириб юборди. Ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, зиёлиларнинг фидокорона куч-ғайрати салмоқли ишларда мужассам бўлмоқда. Индустриямиз, бутун экономикамиз дадил одим ташламоқда. Республика партия ташкилоти раҳбарлигида пахтакорлар бу йилнинг мураккаб об-ҳаво шароитларида яна қатъият ва маҳорат намуналарини кўрсатиб, мўл ҳосил етиштирдилар, зиммаларидаги мажбуриятларини ортиғи билан бажариб, Ватанга 6 миллион тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб бердилар.

Бутун мамлакатда бўлгани сингари Ўзбекистонда ҳам партиянинг халқ хўжалигини меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш билан боғлиқ бўлган ҳаётий проблемаларга чуқур буриб юбориш йўли оғишмай амалга оширилмоқда.

КПСС XXVI съездида таъкидланганидек, мамлакатимиз, барча республикаларнинг социал-сиёсий муваффақиятлари мазмуни шундан иборатки, экономиканинг барқарор юксалиши негизида бутун ижтимоий муносабатлар, социалистик турмуш тарзимиз тобора такомиллаштирилмоқда.

Ўзбекистоннинг иқтисодий ва социал тараққиётида эришилган муваффақиятлар заминида миллион-миллион меҳнат аҳлининг илҳомбахш меҳнати ётибди. Шонли меҳнатчилар армияси ўзининг гражданлик бурчини чуқур ҳис этиб, бутун куч-қуввати, билими, тажрибасини Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашга бағишламоқда.

Янги беш йиллик планларини бажариш учун кураш чинакам умумхалқ ҳаракатига айланиб кетди. Халқ хўжалигининг салкам 4.3 миллион меҳнат аҳли ёки бу соҳада банд бўлган кишиларнинг 94 проценти социалистик мусобақада қатнашмоқда. 2.7 миллион киши меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатида иштирок этмоқда. Салкам 1 миллион киши «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган қутлуғ номга сазовор бўлган. Етти минг ишчи ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш учун курашмоқда. 300 мингдан зиёд меҳнаткаш шахсий йиллик планини Улуғ Октябрнинг 64 йиллигигача бажариб қўйди. Оммавий ғайрат-шижоат манзараси ҳамма ерда яққол кўриниб турибди.

Совет кишиларини меҳнатга коммунистик муносабат руҳида, юксак ахлоқий фазилатлар, катта ижтимоий мақсадларга интилиш, умумхалқ манфаатларига чексиз садоқат руҳида тарбиялаш — партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг энг актуал вазифаларидан бири ҳисобланади.

Коммунистик бунёдкорлик вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш олға қараб кетаётган ҳаракатимизга тўсиқ бўлган ҳамма нарсаларга қарши собитқадам кураш билан чамбарчас боғлиқдир.

Шуни фахр билан айта оламизки, совет кишиларининг аксарияти виждонан, ҳалол ишлаб, давлат манфаатларини, халқ манфаатларини ҳамма нарсадан юқори қўядилар. Афсуски, орамизда шундай кишилар ҳам учраб турадики, В. И. Ленин бундай текинхўрларни қаҳр-ғазаб билан қоралаб, «улар капитализм традицияларига (урф-одатларига) қаттиқ ёпишиб олган ва Совет давлатига илгаригидек: «унга» озроқ ва ёмонроқ ишлаб бериб, «ундан» кўпроқ пул юлиб олиш керак» деб ўйлайдилар» деган эди. Бундай кимсалар жамиятга зид йўлга тушиб қолиб, совет гражданининг шаънига доғ туширадилар.

Халқ мулкини ўғирлаш, порахўрлик, олиб-сотарлик, бошқа суиистеъмоллар социалистик тузумимиз табиатига мутлақо ёт бўлиб, жамиятга жуда катта маънавий ва моддий зарар етказади. Бундай иллатлар инсонни бузади, шахснинг ахлоқий юз тубан кетишига йўл очади, совет турмуш тарзини ёмон отлиқ қилиб қўяди. Жамиятимиз бундай шармандали ҳолларга мутлақо чидаб туролмайди.

Нохуш, ижтимоий хавфли ҳодисаларга қарши кескин кураш олиб бориш вазифалари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездига қилган Ҳисобот докладида ёрқин баён этиб берилган: «... Барча ташкилий, молиявий, юридик воситалар ёрдамида текинхўрлик, порахўрлик, чайқовчиликка, меҳнатсиз даромад қиладиганларга, социалистик мулкка кўз олайтиришларга олиб борадиган ҳар қандай йўлларни маҳкам беркитиб ташлаш керак».

Республика партия ташкилоти партия съезди қарорларига, КПСС Марказий Комитети қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежнев асарлари ва нутқларида баён этилган кўрсатмаларга амал қилиб, меҳнаткашларни иқтисодий ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар этиш йўлида собитқадам иш олиб бормоқда, совет кишиларида илмий дунёқарашни, актив ҳаётий позицияни шакллантириш, уларни коммунистик идеаллар руҳида тарбиялашга қаратилган идеологик фаолият методларини яхшиламоқда ва такомиллаштирмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети белгиланган нормадан ҳар қандай четга чиқишларга қарши сабот билан муросасиз кураш олиб бормоқда. Партия ташкилотлари, халқ депутатлари Советлари, касаба союзлар, комсомол, меҳнат коллективлари, ҳуқуқ-тартибот органлари социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши, совет жамиятига ёт бўлган ҳодисаларга қарши курашни кучайтириш, бундай ҳодисаларнинг воқелигимизда мутлақо бўлмаслиги учун астойдил кураш олиб бормоқдалар.

Совет мамлакати иқтисодий системасининг негизи бўлган социалистик мулкни қўриқлаш, бу соҳада олиб борилаётган ишларнинг энг муҳим йўналишларидан бири ҳисобланади.

Социалистик мулк... Бу ҳақда сўз юритганимизда кўз олдимизда Ватанимизнинг бутун улуғворлиги унинг битмас-туганмас бойликлари намоён бўлади. Бу бойликларни халқимиз бунёд этган бўлиб, халқнинг ўзига тегишлидир. Шу боисдан ғоят улкан жамоат бойлигини кўз қорачиғидай асраш ғоят муҳимдир. Бу бойликлар давлатимиз куч-қудрати ошиб боришининг манбаи, халқ бахт-саодатининг манбаидир.

СССР Конституциясида мамлакатимизнинг ҳар бир граждани социалистик мулкни асраши ва мустаҳкамлаши зарур эканлиги, давлат ва жамоат мулкини ўғирлашларга ва талон-торож қилишларга қарши кураш олиб бориши, халқ мулкига авайлаб муносабатда бўлиши зарурлигининг қайд этилиши чуқур маъно касб этади. Бу сўзларда ленинча ғоялар мужассамлашгандир. В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг тонготаридаёқ янги тузумни мустаҳкамлаш вазифаларини асослаб берар экан, давлатга қарашли бойликларни сақлаш масаласини кескин қилиб қўйиб, бутун халқнинг мулкини талон-торож қилувчи ўғриларга қарши кескин кураш олиб бориш лозим, бу душманларни «бутун ҳалойиқнинг алоҳида назорати остига олиш керак, улар социалистик жамиятнинг қоида ва қонунларини салгина бузишлари ҳамон уларни шафқатсиз жазолаш керак. Бу масалада ҳар қандай бўшанглик қилиш, ҳар қандай иккиланиш, ҳар қандай раҳмдиллик қилиш — социализм олдида қилинган ғоят катта жиноятдир» деб уқтирган эди. Ленининг бу накази бугунги кунда ҳам ҳаракат учун жанговар қўлланма сифатида жаранглаб турибди.

Республиканинг кўпгина заводлари, фабрикалари, қурилишлари, колхоз ва совхозларида, бошқа ташкилотларида социалистик мулкни сақлаш бўйича қатъият ва собитқадам иш олиб борилмоқда. Чунончи, «Таштекстильмаш», «Компрессор», «Ташсельмаш», «Узбексельмаш» ҳамда Тошкент шаҳрининг бошқа қатор корхоналарида бу борада қимматли тажриба тўпланган. Бу жойларда хўжалик раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, меҳнат коллективларининг биргаликда сарфлаётган куч-ғайрати билан умумхалқ мулкининг тўлиқ сақланиши йўлида кўп иш олиб борилмоқда. Жумладан, электронтехника заводида социалистик мулкни сақлаш бўйича махсус жамоатчилик комиссияси иш олиб бормоқда. Комиссия моддий бойликларни ҳисобга олиш, сақлаш, сарфлаш масалаларини мунтазам кўриб чиқмоқда, ўғирликнинг олдини олишга имкон берадиган, хом ашё ва материаллардан фойдаланишни назорат қилишни кучайтиришга ёрдам берадиган тадбирларни амалга оширмоқда. Партия ташкилотлари цехлар ва бўлимларда социалистик турмуш тарзи ҳақида, коммунистик ахлоқ, социалистик қонунчилик тўғрисида лекциялар, сиёсий ахборотлар ўтказмоқда. Халқ мулкига виждонан муносабатда бўлмасликнинг заррача кўринишлари ҳам, унга ҳар қандай кўз олайтиришларга уринишлар ҳам жамоатчиликнинг принципиал муҳокамасига сабаб бўлмоқда. Бундай таъсирчан иш олиб борилаётганлигига доир мисолларни бошқа меҳнат коллективлари фаолиятидан ҳам кўплаб келтириш мумкин.

Аммо, шуни ҳам таъкидлаш керакки, социалистик мулкни сақлашда ҳамма жойда ҳам мана шундай қаттиқ тартиб ўрнатилган дея олмаймиз. Баъзи саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларда, қурилиш ташкилотларида, савдо ва тайёрлаш ташкилотларида юз берган камомадлар ва давлат мулкини ўғирлашлар шундан далолат бермоқда. Бепарволикка йўл қўйилаётган, халқ мулки сақланишини контрол қилиш йўлга қўйилмаган ёхуд яхши олиб борилмаётган жойларда ҳисоб-китоб ўз йўлига ташлаб қўйилиб, талабчанлик кўрсатилмаётган, коллектив орасида тарбиявий иш етарли олиб борилмаётган жойларда ўғирликлар содир бўлади.

Қаллоблар бир қатор колхоз ва совхозларда пул ҳужжатларини қалбаки ясаб, жамоат мулкининг ҳисоб-китобини яшириб, «моллар нобуд бўлди, мажбуран сўйиб юборишга тўғри келди» деган баҳонада ҳисобдан чиқаришган, шунга ўхшаш бошқа суиистеъмоллар қилишган. Баъзи жойларда мансабдор шахслар, ҳатто хўжаликларнинг раҳбарлари шундай қинғир ишга бош қўшишган. Масалан, Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхознинг собиқ раиси Қодиров бир гуруҳ юлғичлар билан биргаликда хўжаликнинг 105 минг сўм маблағини ўзлаштирган. Шўрчи районидаги Охунбобоев номли колхоз раҳбарлари ўтакетган хўжасизлик оқибатида нобуд бўлган 500 бош қўй-эчки гўё «табиий офат» натижасида нобуд бўлди, деган сохта акт тузишган, шу тариқа алдамчилик йўли билан давлат страхование инспекцияси кассасидан каттагина маблағни ундириб олишган.

Баъзи колхоз ва совхозларда ишлаб чиқариш, маданий-маиший ва ёрдамчи объектлар қурилишида четдан ёлланган ишчи кучидан кенг фойдаланилмоқдаки, бунинг оқибатида турли «ҳайбаракаллачилар» учун қулай вазият туғдирилмоқда. Енгил бойлик топиш ишқибозлари баъзи хўжаликларда «илмий экспериментал» ишлар ташкилотчилари ниқобига кириб олиб иш кўрмоқдалар. Наманган районидаги Тельман номли колхозда худди шундай ҳодиса юз берди. Бу ерга Қримдан келган Гуревич деган кимса қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига янги агротехника усулларини жорий қилиш проблемалари бўйича «илмий-техника лабораторияси» тузган. Кейинчалик маълум бўлишича бу «олифта олим» бир неча бор судланган экан. Ўзининг ҳамтовоқлари билан биргаликда бу муттаҳам колхоз раҳбарларининг ишончини қозониб, хўжалик номидан сабзавот экинлари парваришигагина эмас, ҳатто... станокларга ноёб запас қисмлар ишлаб чиқариш бўйича ҳам турли ташкилотлар билан «илмий» иш олиб бориш учун шартномалар тузган. Қаллоблар жуда катта фойда олиб, кўп миқдорда пулни аванс тариқасида ўмариб, 130 минг сўмни ўзлаштириб юборишган. Милиция ва прокуратура органлари колхоз биқинида ин қуриб олиб, масъулиятсиз раҳбарлар паноҳида иш кўраётган муттаҳамларнинг жиноий ишига чек қўйди.

Яқинда Пастдарғом район тайёрлаш конторасининг бир гуруҳ омбор мудирлари жиноий жавобгарликка тортилди. Улар матлубот кооперациясига салкам 50 минг сўм зарар келтиришган. Лекин шунга қарамай, район матлубот союзи раҳбарлари фирибгарлар қилмишига етарли баҳо бериш ўрнига уларнинг айбини хаспўшлашга, баъзиларини эса адолатли жазодан қутқариб қолишга ҳаракат қилдилар. Бунинг учун улар ўғирланган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бир қисмини сақлаш ва ташиш вақтида «яроқсиз ҳолга келиб қолди» деган қарорга тўсатдан келиб қолишди.

Ўрта Осиё темир йўлида ташилаётган халқ хўжалик юклари яхши сақланмаётганлигини фактлар кўрсатиб турибди. Темир йўлнинг ҳамма бўлинмаларида ҳам раҳбарлар, шахсий составнинг транспортда ташилаётган давлат бойликлари тўла сақланишини кўзда тутувчи белгиланган қоида, қонун ва тартибга сўзсиз риоя қилишини ва масъулиятини ошириш юзасидан тегишли чоралар кўрилмаган. Чунончи, 1981 йилнинг биринчи ярмида темир йўлда автотрактор ва бошқа қишлоқ хўжалик техникаси узел ва деталларини ўғирлаш содир бўлган. Ҳолбуки, бу узел ва деталлар нақд 200 минг сўмликдан ошади. «Госкомсельхозтехника» ташкилотларига темир йўл орқали юборилаётган машиналарнинг қисмлари ўғирлаб қўйилмоқда.

Республика Қурилиш министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой» ва бошқа баъзи идораларга қарашли корхона ва ташкилотларда социалистик мулкни ўғирлаш, хўжасизлик, исрофгарчилик фактларининг содир бўлиши идораларнинг ўзида контролнинг йўқлигидан, баъзи раҳбарларнинг камчилик ва суиистеъмолларга, моддий-техника жавобгарлиги бўлган шахсларнинг кадрлар танлашда жиддий камчиликларга йўл қўяётганлигига муросасозлик билан қараётганлиги туфайли бўлмоқда.

Моддий бойликлар фақат ишончли қўлларга берилиши лозимлиги ҳақида неча марталаб сўз юритилган. Афсуски, кўпинча бунга етарли риоя этилмайди. Натижада афсусланарли оқибатлар келиб чиқади. Масалан, «Джизакстепстрой»нинг 33-кўчма механизациялашган колоннасида Солиев деган кимса кассирликка қабул қилинган. Кўчма колонна раҳбарлари ходимлар танлашга эътибор билан ва жиддий ёндашганларида эди янги кассир главканинг қурилиш бошқармаларида ишлаган пайтида номақбул хатти-ҳаракатлар қилиб, кўп марта фош бўлганлигини билиб олган бўлишарди. Эътиборсизлик нимага олиб келди? У кўчма колонна, бошқа қурилиш ташкилотларининг бухгалтериялари, шунингдек, давлат банки Зомин бўлимининг баъзи ходимлари билан тил бириктириб, банкка йирик пул маблағлари топширганлиги тўғрисида сохта ҳужжатлар тайёрлаган. Ўғрилар шайкаси шу йўл билан 345 минг сўм давлат маблағини ўмаргани кейинчалик маълум бўлди. Бу воқеа сабоқ бўларли ҳолдир. Моддий бойликлар билан боғлиқ бўлган иш участкаларига одамлар танлашда ҳамма жойда қаттиқ талабчанлик, қатъиятлик кўрсатиш, ишончсиз шахсларнинг келиб қолишига ҳамма йўлларни маҳкам беркитиш зарур.

Майда ўғирликлар деб аталмиш ўғирликлар жамиятга нақадар катта зиён келтиришини тасаввур қилиш қийин. Ахир бу бир қараганда майда-чуйда нарсалар бўлиб кўринади. Қурилишдан бир қисм михни ўмариб кетиш, фабрикадан бир кафт конфетни олиб чиқиб кетиш, ишлаб чиқаришдан икки метр газламани ўмариб кетиш, бир литр сут, бир килограмм гўштни олиб чиқиб кетиш ҳам ўғирлик бўлибдими, деб ўйлаш мумкин. Аммо, майда-чуйда бўлиб кўринган мана шу талон-торожни жамлаганда халқимиз адолатли равишда билса ҳазил, билмаса чин қабилида иш тутувчи «ўмарувчилар» деб номлаган кишиларнинг бу қилмиши жуда катта маблағни ташкил этади. Шуни айтиш кифояки, республика Озиқ-овқат ва Гўшт-сут саноати министрликлари корхоналарида шу йилнинг 9 ойи ичида умумий ҳажми салкам ўн миллион сўмлик маҳсулотни ташкил этувчи 1509 майда ўғирлик фош этилган. Гўё кичик жилғадек бўлиб кўринган шу маблағга 56 минг квадрат метр уй-жой қуриш мумкинлигини кўз олдимизга келтирсак, маблағларни майда-чуйда исроф қилиш билан 1400 оиланинг ҳовли тўйи ўтказиш қувончидан маҳрум қилинишини ўйласак, булар жиддий масала эканлиги равшан бўлади.

Социалистик мулкнинг тўла сақланишини таъминлаш — ғоят катта давлат ва халқ хўжалиги аҳамиятига молик масаладир. Барча корхоналар ва қурилишларда, колхозлар ва совхозларда, ҳар бир ташкилотда халқ мулкини ўғирлашга қарши қудратли тўсиқ яратилиши керак. Давлат манфаатларига зарар келтирадиган виждонсиз кишиларнинг бош суқиши мумкин бўлган барча тешикларни ҳамма жойда маҳкам ёпиб қўйиш керак.

Энг муқаддас нарсамиз — умумхалқ бойлигига кўз олайтирмоқчи бўлганларнинг ҳаммасига социалистик қонунчиликни сезгирлик билан қўриқлашга, жамият манфаатларини эҳтиёт қилишга даъват этилган жамоатчилик кучи ва давлат органлари биргаликда кескин кураш олиб боришлари керак. Бу борада контрол, айниқса ишчи контроли қаттиқ туриши лозим. Ишчи контроли ҳар бир меҳнат коллективида мунтазам ва самарали фаолият кўрсатиши лозим. Жамиятимиз ҳаётининг муҳити — соғлом, мустаҳкам организмнинг томир уриши бўлиб, у коммунистик ахлоқ ва одобнинг олижаноб манбааларидан баҳра олади. Мана шу соғлом муҳитда буржуа жамиятининг иллатларини, қинғир ахлоқини ташувчи тамагир ва порахўр, текинхўр ва чайқовчиларнинг бўлиши асло тоқат қилиб бўлмайдиган ҳолдир. Нақадар афсусланарли бўлмасин, шундай ҳоллар ҳам борки, баъзи кимсалар ҳамон ҳаётимизда учраб туради ва улар озмунча зарар етказмайди. Совет кишиси магазинда юлғичлик фактларини учратганида, даволаш муассасаларида хизмат кўрсатилганлиги учун совға-салом олинганини кўрганида, олий ўқув юртида имтиҳон дафтарчасига юқори баҳо қўйиш ёки абитуриентдан ўқишга кириш учун пора талаб қилинганига дуч келганида фиғони фалакка чиқиши табиийдир. Чунончи, Андижон медицина билим юртининг собиқ директори Жаҳонгиров абитуриентдан пора олаётганида жиноят устида қўлга тушди. Тошкент шаҳар Чилонзор районидаги 19-поликлиника участка врачи Медведеванинг касалларни жойлаштиришда порахўрлик билан шуғулланиши фош қилинди.

Порахўрлик — нақадар пасткашлик. Порахўрнинг қиёфаси нақадар жирканч. Бу йўлга тушиб қолган кимса жамиятимизга шунчаки ёт бўлиб қолмай, ҳақорат ва душмандир. Шу боисдан жамиятимизнинг порахўрликка ва порахўрларга муносабати ҳамиша шафқатсиз бўлган ва шафқатсиз бўлиб қолаверади. Текинхўрлик ва чайқовчилик билан ҳаёт кечирувчилар ҳам худди шундай нафратга дучордирлар.

Партия ва давлат органларига республиканинг баъзи шаҳар ва районларидаги савдо ташкилотларида айрим молларнинг камёблиги сунъий равишда яратилиб, шу тариқа бу моллар билан чайқовчилик қилишга шарт-шароит яратилганлиги тўғрисида сигналлар келиб турибди. Тошкент, Янгиобод шаҳарлари, Самарқанд, Фарғона ва Хоразм областларидаги магазинларда худди шундай фактлар содир бўлди. Бу жойларда фирибгарлар камёб молларни яшириб қўйиб, уч баравар қимматга сотишган, қаллоблик билан бойлик орттиришган. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига меҳнаткашлардан тушган хатларнинг текширилиши натижасида Яккабоғ, Жарқўрғон, Шўрчи районлари ва Қўқондаги магазинларда ин қуриб олган чайқовчилар фош этилди. Баъзи дорихоналарнинг ходимлари ҳам чайқовчилик қилганликлари фош бўлди. Бундай суиистеъмолларга қарши кескин кураш олиб бориш лозим.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан олибсотарлик қилувчи шахсларнинг хатти-ҳаракатига барҳам бериш юзасидан амалга оширилган тадбирлар республика жамоатчилигига яхши маълум. Текинхўрлар кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ўғринча йўл билан республикадан ташқарига олиб бориб юқори нархларда реализация қилганликлари маълум бўлди. Советларнинг ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг айрим мансабдор шахслари чайқовчиларга гўё уларда томорқа участкалари мавжудлиги, улар шу участкалардан чиққан маҳсулотни сотишга олиб кетаётганликлари ҳақида сохта справкалар берганлар. Жумладан, Ургут, Риштон ижрокомлари, Андижон, Тошкент ва бошқа баъзи областларнинг бир қатор районларида шундай сохта ҳужжатлар чайқовчиларга берилган. Бундай таъмагирлик ишларига идораларга қарашли автохўжаликларнинг айрим ходимлари ҳам бош қўшишган. Мана шу ҳодисаларнинг ҳаммасига принципиал баҳо берилди. Чайқовчиликка қарши кураш тадбирлари кўпгина халқ депутатлари Советлари сессияларида, уларнинг ижроия комитетларида кўриб чиқилди.

Совет кишисининг виждони текинхўрларча ҳаёт кечиришни танлаб олган кишиларнинг хатти-ҳаракатига лоқайд қарай олмайди. В. И. Ленин таълим берганидек, «бу ифлосларнинг шундай адабини бериш керакки, ҳаммаси умрбод унутмайдиган бўлсин».

Халқ мулкини талон-торож қилувчилар, чайқовчилар, порахўрлар, бошқа юлғичлар ҳеч қачон жазосиз қолмайди, улар қилмишларига яраша жиноий жавобгарликка тортиладилар, давлатга етказган моддий зарар улардан ундириб олинади. Уларга нисбатан қонун кучи ҳамиша қаттиқ қўлланилади. Аммо бу ҳодисаларга қарши кураш маъмурий чоралар кўриш билангина чекланиб қолмайди. Бу ишга кенг жамоатчилик, барча совет кишилари актив жалб этилгандагина муваффақиятли ва таъсирчан бўлади. Жиноятнинг олдини олиш энг муҳим нарсадир. Ҳар бир меҳнат коллективида, халқ хўжалигининг барча бўғинларида шундай вазиятни туғдириш керакки, токи жамиятга зид ҳар қандай кўринишлар, совет қонунларидан ҳар қандай четга чиқишларга барҳам берилсин.

КПСС XXVI съезди қарорларига биноан қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботини янада мустаҳкамлашда, жиноятчиликка қарши курашни кучайтиришда, давлат манфаатлари ва гражданларнинг ҳуқуқларини ишончли тарзда ҳимоя қилишни таъминлашда юстиция, суд, прокуратура ва милиция органларининг ролини янада ошириш лозим. Ҳуқуқ ва тартиботни муҳофаза қилиш органлари иши ҳамиша юксак принципиаллик ва ғоят самарадорлик билан ажралиб туриши лозим.

Ҳаётимизда ҳамон учраб турадиган, социализмга ёт бўлган нохуш ҳодисаларга, ўтмиш сарқитларига, совет жамияти ахлоқий нормаларидан чекинишларга қарши кескин кураш олиб бориш — янги инсонни камол топтиришга халақит берадиган ҳар қандай ҳодисаларни бартараф этиш учун курашиш, совет кишиларининг ахлоқий соғломлигини янада мустаҳкамлаш, социалистик турмуш тарзини такомиллаштириш учун тинимсиз кураш олиб бориш демакдир.

Мана шу ишларнинг ҳаммасида Ўзбекистон ССР халқ депутатлари Советларининг роли беқиёсдир. Социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, ҳар бир коллективда давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш улар фаолиятининг диққат марказида туриши лозим. Ушбу масалалар Советларнинг сессияларида, уларнинг ижроия комитетларида, доимий комиссияларида тез-тез муҳокама этиб турилиши, қабул қилинадиган қарорлар амалий ишлар билан мустаҳкамланиши лозим. Бу ишда Советлар жамоатчиликка таянишлари, халқ контроли, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан ўзаро алоқа қилиб туришлари керак. Советлар ваколатидаги воситалардан ҳам кенг ва самарали фойдаланиш, сиёсий-тарбиявий ва маданий-оммавий ишларни янада яхшилаш имкониятларидан кенг фойдаланиш керак.

Республикамиз бой, тўлақонли ҳаёт кечирмоқда. Шонли зафарларда акс этаётган умумхалқ ғайрат-шижоати ғоят буюк ва битмас-туганмасдир. Социалистик Ўзбекистоннинг меҳнат йилномасига озмунча ёрқин саҳифалар битилмаган.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этишда эришилган ажойиб ғалаба муносабати билан йўллаган самимий табрикномасидан илҳомланган республика меҳнаткашлари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш, юксак иш самарадорлиги ва сифатига эришиш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтардилар.

Олдинда янги масъулиятли вазифалар турибди. Бу вазифалар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган IV пленуми қарорларида, Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессиясида қабул қилган иқтисодий ва социал ривожланиш беш йиллик плани тўғрисидаги Қонунда ўз ифодасини топган. Мураккаб халқ хўжалик проблемаларини амалга ошириш омманинг ижодий ғайрат-шижоатини энг кўп даражада оширишни, халқ хўжалигининг ҳар бир участкасида пухта ва бир меъёрда иш олиб боришни тақозо этади. Ўзининг юксак бурчига, шонли ватанпарварлик анъаналарига содиқ бўлган Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш, коммунистик қурилишда янги марраларни эгаллаш йўлида куч-ғайратларини сира аямайдилар.

Суратда: Чирчиқ тикувчилик фабрикасининг бичиқчиси Феззи Амедлаев. У бу корхонада чорак асрдан зиёд вақтдан бери ишлаб келмоқда. Кўп йиллик тажрибаси туфайли моҳир ишчи шахсий топшириқларини икки ҳисса қилиб бажаришга эришяпти.

В. Сироткин фотоси.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

ИШЧАНЛИК ВА ТАШАББУСКОРЛИК ЎРИГИ

Республика касаба союз ташкилотларида масъулиятли ва муҳим давр — ҳисобот ва сайловлар давом этмоқда. 34 минг бошланғич, 994 шаҳар ва район, 122 область касаба союз ташкилотлари ҳисобот давридаги фаолиятларига якун ясадилар. Бу йиғилишлар ва конференциялар меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги янада ошган, улар КПСС XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми, СССР Олий Советининг ўнинчи сессияси қарор ва ҳужжатларини амалга ошириш учун юксак кўтаринкилик билан меҳнат қ...лаётган даврда бўлиб ўтмоқда. Кўпгина меҳнат коллективлари, айрим меҳнатчилар касаба союз конференцияларида ўз меҳнат муваффақиятлари, план ва социалистик мажбуриятларни ошириб бажарганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар.

«Бухарагаз» область ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари адо этиш юзасидан бошланган социалистик мусобақага қўшилиб сўзларининг устидан чиқдилар. Нефть ва газ саноати ишчилари касаба союзи республика конференциясида капитал қурилиш ва уй-жойларни гагалаштиришнинг барча кўрсаткичлари бўйича йиллик план биринчи ноябрда ортиғи билан адо этилгани ҳақида рапорт бердилар.

Электростанциялар ва электротехника саноати ишчилари касаба союзи республика конференцияси баланд руҳ ва ишчанлик билан ўтди. Йиғилиш президиуми меҳнат муваффақиятлари ҳақида жойлардан жуда кўп хат ва телеграммалар олди. Чирчиқ трансформатор заводи ишчиси Зоя Виноградова, «ЧарвакГЭСстрой» қурилиш бошқармасининг Николай Романенко бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси, «Узбекгидроэнергострой» трестининг 2-механизациялашган колоннаси коллективи, Андижондаги Электроаппарат ва электродвигатель заводлари ишчилари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқлари барвақт бажарилганлиги ҳақида хабарлар йўлладилар. Н. Романенко бошлиқ комплекс бригада бинокорлари бригада пудрати асосида меҳнат қилиб, 1981 йил учун олинган социалистик мажбуриятни тўққиз ойда адо этдилар. Пландан ташқари 100 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

Андижон трикотаж фабрикасининг бўёқчиси, КПСС XXVI съезди делегати Турсунали Холматов, Тошкент пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси Фарида Аҳмедова, Советобод «Тарандубитель» бирлашмаси аппаратчиси, Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати Любовь Иванова. Касаба союз конференцияларига йилдан ўзиб меҳнат қилаётганликлари ҳақида хушхабарлар билан келган бундай ишчилар жуда кўпчиликни ташкил этади. Фарғона пиллакашлик фабрикасининг пиллакаши Н. Рибкина ўз сўзида республикамизнинг барча тўқимачиларини меҳнатни ташкил этиш ва моддий рағбатлантиришнинг бригада формасини ишлаб чиқаришга қатъийлик билан жорий этишга даъват этди. Фарғона пиллакашлик фабрикаси шу тармоқда биринчилардан бўлиб ВАЗ тажрибаси бўйича ишлашга кўчган эди. Бригада пудрати кенг қўлланилган бу корхона коллективи сўнгги йилларда юксак меҳнат натижаларини қўлга киритди, Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби бўлди.

Фарғона тўқимачиларининг тажрибаси эндиликда тармоқ саноат корхоналари учун ибрат намунаси бўлиб қолмоқда. Шу кунларда тармоқнинг салкам 20 минг кишини ўзида бирлаштирган 833 та бригадаси ана шу метод асосида ишлашга киришди.

Бу қимматли тажриба тармоқдаги барча меҳнат коллективларининг мулки бўлиб қолиши, унинг янада кенг оммалашиши учун нималар қилиш керак? Тўқимачилик, енгил саноат ишчилари касаба союзи республика конференциясида ана шу масала атрофлича ва чуқур таҳлил қилинди. Бу соҳада қимматли фикр ва мулоҳазалар, амалга оширишга арзигулик таклифлар ўртага ташланди.

Автомобиль транспорти, тош йўллар ишчилари касаба союзи ҳисобот-сайлов конференцияси делегатлари илғор тажрибаларни оммалаштириш, жумладан хўжалик ҳисоби, меҳнатга ҳақ тўлашнинг коллектив формаларини ишлаб чиқаришга жорий этиш масалаларига алоҳида эътибор бердилар. Шўрчи районидаги КПСС XXVI съезди делегати Дамин Маматқулов етакчилик қилаётган шоферлар бригадаси ана шу метод билан ишлаб, катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Улар кундалик иш нормасини бир ярим ҳиссага етказиб бажаришаётир. Шу кунларда 400 автотранспортчи Маматқулов бошлиқ бригада тажрибасини қўлланиб, зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олдилар.

Қашқадарё областидаги 35-автокорхона шофери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Патто Абдураҳмонов, Фарғонадаги 7-йўл қурилиши бошқармаси асфальт ётқизувчиси Б. Шокиров ва бошқа ўртоқлар иқтисод режимини кучайтириш, иқтисод ва тежамкорлик юзасидан жамоат кўригини активлаштириш масалалари ҳақида тўхталдилар. Тежаб қолинган моддий бойликлар рсал маҳсулотга айланиши ҳақида қайғуриш керак. Бир қатор коллективларда рўй бераётган ишга кеч келиш, меҳнат ва транспорт интизомининг бузилиши, маданий-оммавий тадбирларнинг талаб даражасида ўтказилмаслиги ҳоллари билан келишиш мумкин эмас.

Ўрмон, қоғоз ва ёғочни қайта ишлаш саноати ишчилари касаба союзи республика конференциясида ҳам илғор коллективлар, новаторлар тажрибаларини оммалаштириш, меҳнаткашларнинг юқори сифатли мебель маҳсулотларига бўлган талабларини тўлароқ қондириш масалалари атрофлича таҳлил қилинди.

Бўлиб ўтган конференцияларда касаба союзларининг КПСС Марказий Комитетининг идеологик сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисидаги қарори қандай бажарилаётгани юксак талабчанлик билан муҳокама қилинди. Меҳнат коллективларида тарбиявий ишларнинг юқори савияда бўлишига эришиш, иш жойларида интизомни мустаҳкамлаш, ишчиларнинг сиёсий онглилигини янада ошириш лозим.

Республика тармоқ касаба союзларининг ҳисобот-сайлов конференциялари давом этмоқда. Шубҳа йўқки, бу ҳисобот ва сайловлар барча касаба союз комитетларида иш стили ва методларини такомиллаштириш ва янада яхшилаш, уларнинг фаолиятларида ленинча принциплар ва нормаларнинг ривожланишида катта аҳамиятга эга бўлади.

А. БУДАГОВ,
Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг ташкилий-инструкторлик бўлими мудири.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

КЕЛАСИ ЙИЛ МЎЛ ҲОСИЛИ ЎЙЛАРИ

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ДАВРА СУҲБАТИ

Самарқанд областининг Пахтачи райони давлатга 55 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиб, социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Охунбобоев номли колхоз эса ҳосилдорликни 50 центнерга кўтариб, мусобақада ғолиб чиқди. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми қарорларидан илҳомланган район ва колхоз меҳнат аҳли келаси йил мўл ҳосилига пухта замин яратмоқдалар. Бугунги давра суҳбати шу ҳақда боради.

Зулайҳо НОРҚУЛОВА, район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони: — Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленумидаги ғоятда мазмунли нутқини районимиз меҳнат аҳли баланд руҳ билан кутиб олди. Ўртоқ Л. И. Брежнев ҳамиша бўлганидек, Ўзбекистон пахтакорлари, барча қишлоқ хўжалик ходимлари яхши ишлаганликларини алоҳида таъкидлади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Ерларга қайси экинларни экиш, у ёки бу ишни қачон бошлаш масаласида колхоз ва совхозларнинг ўзлари ҳал қилувчи сўзни айтадиган бўлишлари керак. Бошқарувнинг район бўғинининг ҳам бутун чоралар билан мустаҳкамлаш лозим. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг интенсивлигини ўстириш ва оширишни янада активроқ рағбатлантирадиган, колхоз ва совхозларнинг, аграр-саноат комплекси ҳамма бўғинларининг ташаббусига йўл очадиган, уларни ўртача кўрсаткичлар даражасида эмас, балки юксак пировард натижасини кўзлаб ишлашга мажбур этадиган шароитлар вужудга келтирилиши керак» деган сўзлари алоҳида қимматга моликдир.

Республикамизнинг улкан «оқ олтин» хирмонига бизнинг Пахтачи районимиз 55 минг тонналик «оқ олтин»и билан муносиб улуш қўшди. План ва социалистик мажбурият муваффақиятли адо этилди. Машина терими, уруғлик пахта тайёрлаш топшириқлари ҳам ошириб бажарилди. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи даври — 1981 йилнинг ўзига хос яна бир хусусияти шу бўлдики, табиий офатлар кўп бўлишига қарамай пахтадан мўл ҳосил етиштирдик, йиғим-теримни четдан ёрдамчи олмасдан ўз кучимиз билан ўтказдик. Охунбобоев номли, Карл Маркс номли, «Коммунизм», Киров номли, «Самарқанд» ва бошқа колхозлар, Пушкин номли совхоз 42-50 центнерлик ҳосил чўққисига кўтарилди.

Илҳом ХОЛБОЕВ, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, Охунбобоев номли колхоз раиси: — 1981 йил колхозимиз пахтачилиги тарихига табиий офатлар билан курашиш ва ниҳоят ғолиб чиқиш йили бўлиб киради. Баҳорда катта майдонларга икки-уч марта қайта чигит экдик. Парваришни кучайтириш йўли билан юқори ҳосил етиштирдик. Гектаридан ҳозиргача 47 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтардик. Она-Ватанга 7.000 тоннадан зиёд пахта сотдик. Ҳосилдорликни 50 центнерга етказдик.

Район партия комитетининг биринчи секретари ҳам, колхоз раиси ҳам Нормурод Муртазоев, Ёрқул Эргашев, Раҳмон Ризоқулов, Ўринбой Ашуров, Сафар Эргашевларнинг номларини фахр билан тилга олдилар. Ҳа, улар ҳар гектар ердан 60—65 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарган пахтачилик бригадаларининг бошлиқларидир.

Андрей БУЗИК, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи: — Охунбобоев номли колхознинг ҳосилдорликда биринчи ўринга кўтарилишига сабаб шуки, правление ва партия комитети бутун иш жараёнида техникадан оқилона фойдаланишни ташкил қилди. Фақат шу йилнинг ўзидагина машина терими плани 131 процентдан зиёд бажарилди.

Колхоз бош инженери Маҳмуд ЭГАМБЕРДИЕВ механик-ҳайдовчилардан Муҳаммад Облоқулов, Усмон Бердиев, Низом Сафаров, Мардон Нуримов, Мурод Омоновлар машинада 300-432 тоннадан пахтани терганини таъкидлади. **Бош бухгалтер Ислом ТОНГОТАРОВ** хўжаликда пахта ва бошқа барча турдаги маҳсулотлар тайёрлаш планлари ва мажбуриятлар ортиғи билан адо этилиши туфайли 5 миллион 620 минг сўм пул даромади олинганини, бу планда кўзда тутилганидан 1 миллион 176 минг сўм кўплигини, ҳар бир киши кунининг қиммати 7 сўм 36 тийинни ташкил этишини айтди.

— Кези келганда шуни ҳам айтиш кераккки, — сўзини давом эттирди Зулайҳо Норқуловна, — районимиз бўйича 1981 йил учун белгиланган пилла, ғалла, гўшт, сут, тухум, сабзавот, полиз, мева-узум ва бошқа хил маҳсулотлар тайёрлаш планлари бажарилибгина қолмасдан, ўтган йилдагидан анча кўпайтирилди, сорти ва сифати яхшиланди. Ўн биринчи беш йилликни самарадорлик ва сифат беш йиллигига айлантириш учун ҳамма имкониятларга эгамиз ва бунга эришамиз.

— Охунбобоев номли колхознинг пахтадан юқори ҳосил етиштиришдаги сири нимада? Бу саволга **колхоз раиси Илҳом ХОЛБОЕВ** шундай деб жавоб қайтарди:

— Техника ва транспорт воситалари, одамлар қатнови ва бошқа сабабларга кўра пахта майдонларининг тупроқ қатламлари зичлашиб, физиологик ва механик састави ўзгаради. Ер кузда икки ярусли плугларда 40-45 сантиметр чуқурликда шудгорланиши лозим. Шунда қатламга нам, ҳаво, ёруғлик, қуёш нури яхши сингиб, тупроқнинг донадорлиги ошади. Қиш фаслида яхоб берилса, шўр камаяди, сув қуйи қатламгача сингиб, ер музлаб зараркунандалар қирилиб кетади. Энг муҳими — ер яхши дам олиб, келаси йил юқори ҳосилига куч тўплайди. Биз ана шу қоидага ҳамиша амал қиляпмиз.

Бир мисол келтираман: ўтган йили кузда пахтазорлар чуқур шудгорланиб, яхобга қондирилди. Қишда ер музлаб, зараркунандалардан ном-нишон қолмади. Заҳарли химикатлар харид қилинадиган 80 минг сўм маблағни тежаб қолдик.

Яки бошқа бир мисол. Ҳар гектар ерга 30-40 тоннадан органик ўғитлар соламиз. Колхозимизда йил — ўн икки ой органик ўғитлар жамғарадиган махсус бригадалар ишлайди. Органик ўғитлар хандақларда чиритилади. Натижада зараркунандалар тарқалмайди, самарадорлик ортади. Кўпчилик бригадаларимиз гектаридан 55-65 центнердан пахта ҳосили олаётган экан, бунинг сабабини минерал ва органик ўғитлардан оқилона фойдаланишда деб билмоқ керак.

— Яхоб бериш, шўр ювишни фақат қиш ойларида ўтказиш керак, — суҳбатга қўшилди **бош агроном Мамараим ШАЙМОНОВ.** — Агротехниканинг бу муҳим тадбирлари баҳорга қолдирилса, суғориладиган ер вақтида етилмайди, чигит экиш кечикиб кетади. Бунинг устига бизнинг шароитимизда Нарпай каналида оқар сув тўхтаб қолади.

— Шуни алоҳида таъкидлаш кераккки, — қўшимча қилди колхоз раиси, — қиш фаслида шўр ювиш сифатли ўтказилса, ер яхобга қондирилса, ҳосилдорлик гектар ҳисобига 3-4 центнер кўтарилади. Шўри ювилган, яхобга қондирилган майдонлар баҳорда чизелланиб ёки бороналаниб чигит экилаверади. Эртаги ва сорти юқори пахта етиштиришга мустаҳкам замин яратилади.

Бош агроном яна муҳим масалани ўртага ташлади.

— Ерни шудгорлашдан олдин ҳар гектар ҳисобига 350-400 килограмм фосфор ўғити НРУ-0,5 агрегати ёрдамида сепилиши шарт. Ундан ташқари 30-40 тонна органик ўғитлар солиниши керак. Бу ўғитлар шудгорлаш вақтида тупроқнинг қуйи қатламига тушиб, қиш давомида ерни қиздиради. Натижада тупроқ донадорлиги ошади.

Бош инженер Маҳмуд ЭГАМБЕРДИЕВнинг қуйидаги сўзлари ҳам диққатга сазовордир.

— Колхозимиз бўйича ҳамма майдонлардаги ғўзапояни қисқа фурсатларда йиғиштириб оламиз. 13 та ғўзапоя юладиган агрегат группа усулида ишлатилади. Иш бошига участка механиклари Озод Шаропов, Яраш Ўроқов, Исоқул Ҳасановлар қўйилди. Ғўзапоядан тозаланган майдонларга ўғит сепадиган 42 та агрегат участка агрономлари Ибодулла Абдуллаев, Мамасоли Шаймонов, Неъмат Мустафоевлар раҳбарлигида икки сменада ишлатилади.

Хўжаликда эртаги ва ўртаги экинлардан бўшаган ерлар шудгорланиб бўлинди. Пахта майдонларини шудгорлаш учун барча ҳайдов тракторлари шайлаб қўйилди. Ғўзапояси йиғиштириб олинган майдонларни пешма-пеш ўғитлаб, шудгорлаш қизғин давом эттириляпти.

Эшқора НОРҚУЛОВ, колхоз партия комитетининг секретари: — Механизаторлар мусобақасини бутун чоралар билан кучайтирмоғимиз зарур. Уларнинг ҳар бирига кунлик ва беш кунлик графиклар берилган. Иш миқдор билан сифатни қўшиб олиб бораётган тракторчилар вимпеллар, пул мукофотлари билан рағбатлантирилади. Масалан, мавсумда «Т-4» маркали трактор билан 100 гектар ерни шудгорлаган тракторчи 100 сўм пул билан, 150 гектар ерни шудгорласа 150 сўм, 200 гектар ерни шудгорлаган тракторчи 200 сўм пул билан мукофотланади. Уларнинг номи «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади. Шудгорланган ерни сифат комиссияси аъзолари қабул қиладилар. Бир парча ернинг шудгорланмай қолиши ёки ишнинг сифатсиз бажарилишига йўл қўйилмайди.

Пўлат БОЗОРОВ, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси: — Охунбобоев номли колхознинг ишларидан андоза олиб, районимиз бўйича кузги-қишки ишларни кучайтирмоғимиз керак. Об-ҳавонинг қулай келиши шунга чорлаяпти. Районимизда 159 та ҳайдов трактори, 175 та плуг, 110 та ғўзапоя юладиган, 74 та минерал ва 53 та органик ўғитларни сепадиган, 18 та ер текислайдиган механизм-агрегатлар мавсумга шайлаб қўйилган. Тракторчилар сафи комплектланди. Районимиз бўйича кузги шудгорлашни 15 иш кунида сифатли тугаллаш учун ҳамма имкониятларга эгамиз.

— Районимиз олдида жуда катта ва шарафли вазифалар турибди, — дейди Зулайҳо Норқуловна, — КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми қарорлари асосида келаси йили қишлоқ хўжалик экинлари, хусусан пахта ҳосилдорлигини янада кўтариш, маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтириш, сорти ва сифатини яхшилаш, сарфланган ҳар бир сўм маблағнинг самарадорлигини ошириш чораларини ҳозирдан кўрмоғимиз керак. Агротехниканинг кузги-қишки тадбирлари, хусусан ерларни шудгорлашни тез ва соз тугаллаш яхши орзу-ниятларимизни амалга оширилишининг муҳим шартидир. Шу кунгача хўжаликларимизда салкам 4.000 гектар экин майдони шудгорланди. Колхоз-совхозларимиз н и н г раҳбарлари, партия ташкилотлари бу муҳим ишни жадал кучайтириш чораларини кўришлари, социалистик мусобақани авж олдиришлари, коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлашлари лозим.

— Кузги шудгорлаш пайтида йиллик фосфорли ўғитлар нормасининг 60—70 проценти, калий ўғитларининг 50 проценти ерга солиниши тавсия этилади, — деди П. Бозоров, — Шу мақсадда хўжаликларга яна 1660 тонна фосфорли ўғитлар жўнатилди. Районимиз бўйича 800 гектар майдонга бегона ўтларга қарши гербицидлар сепилишини таъминлашимиз даркор.

Норберди ҲИДОЯТОВ, халқ депутатлари район Совети ижроия комитетининг раиси: — Карталарни йириклаштириш планига асосан анчагина тут дарахтлари кўчирилиб, бошқа жойларга ўтказилиши керак. Айрим хўжаликларда кўсак қурти билан зарарланган майдонлар оз эмас. Келгусида кўсак қурти пайдо бўлишига йўл қўймаслик учун ўша карталар ва уларга туташ карталар 25 процентли гексахлоран билан дориланиши лозим.

Район бўйича 20.300 гектар майдонда қўшимча нам тўплаш, 2.500 гектар майдоннинг шўрини ювиш учун суғориш тармоқларида 108 минг кубометр тупроқ ишларини бажариш лозим. Айни пайтда тупроқ қазиш ва ер текислаш механизм-агрегатларидан ва ҳар қатра сувдан оқилона фойдаланиш чора-тадбирлари кўрилаётир.

Давра суҳбати қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Яхшироқ ишлаш керак. Планларни яхшироқ тузиш ва уларни яхшироқ бажариш лозим. Ишлаб чиқаришни яхшироқ ташкил этиш ва маҳсулотни яхшироқ ишлаб чиқариш зарур. Хуллас, самаралироқ ишлаш керак. Бу — пировард натижада асосий ҳал қилувчи масаладир, ўртоқлар», — деган қимматли йўл-йўриқларини мамнунлик билан қабул қилдилар. Шу асосда муҳим тадбирлар белгиладилар. Тадбирларда, жумладан, бундай дейилади:

25 ноябргача район бўйича ҳамма майдонлардаги ғўзапоя деярли йиғиштириб бўлинди. Ер ҳайдаш тракторлари пешма-пеш ишга туширилади ва икки сменада ишлатилади. Пахта майдонлари ер шароитига қараб минерал ва органик ўғитлар билан ўғитланиб, 40—45 сантиметр чуқурликда шудгорланади. Шудгорлаш 15 иш кунида тугалланади. Агротехниканинг бошқа тадбирлари ҳам изчиллик билан амалга оширилади. Кадрлар қисқа муддатли махсус курсларида ўқитилиб малакаси оширилади. Ёшлардан механизатор кадрлар тайёрлаш кучайтирилади. Кузги-қишки фаслларни зарбдор меҳнат фаслларига айлантирилиб, 1982 йилги пахта ва бошқа хил қишлоқ хўжалик экинлари мўл ҳосилига пухта замин яратилади.

МОСКВА ОСТОНАЛАРИДАГИ ЖАНГНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

БАРҲАЁТ НОМЛАР

1941 йил кузида Ўзбекистон ва Қозоғистондан ўқчи дивизиялар келди. Бу дивизияларга Ватанимизнинг юраги — Москвани ҳимоя қилишдек юксак вазифа топширилди. Мамлакатимиз тарихи қаҳрамонлик йилномаларига бой. Совет солдати қабри устида қад кўтарган гранит ҳайкаллар ҳам ана шундан далолат бериб турибди. Совет солдатлари она-Ватанимиз учун энг оғир кунларда ўз кўксини қалқон қилиб, Москвага ошиқаётган фашист босқинчиларининг йўлини тўсиб қолди.

Кўплаб совет жангчилари ҳам пойтахт остоналарида ҳалок бўлдилар. Лекин фашистларни Москвага йўлатмадилар. Ўзбекистонлик жангчилар айёр душманни тор-мор қилишда оммавий қаҳрамонлик кўрсатишди. Улар эгаллаган марраларидан бир қадам ҳам орқага чекинмасдан ўлим билан юзма-юз олишдилар.

Фашист-босқинчиларининг Москва остоналарида тор-мор этилганлигининг 40 йиллиги нишонланаётган шу кунларда шу жанг қаҳрамонлари, ветеранлар билан учрашувлар ўтказилмоқда. Суронли 1941 йилда Москва учун ўз жонини фидо қилган қаҳрамонлар қабри устига гулчамбарлар қўйилмоқда.

Ногинск шаҳридаги ҳарбий қабристонда серқуёш ўзбекистонлик қаҳрамонлар ҳам абадий уйқуда ётибдилар. Бугун улар хотирасига бағишланган митинг давом этмоқда. Қаҳрамонлар қабри устида ранг-баранг гуллар. Жамоатчилик вакилларидан бири сўз олди:

— Қаҳрамонлар осуда ухланг, сиз Москва учун ўз жонингизни фидо қилдингиз. Она-Ватан ҳеч қачон сизларни унутмайди. Сиз бизнинг қалбимиздасиз...

Оркестрнинг ғамгин куйи бу ерда йиғилганларнинг қалбини қаттиқ ҳаяжонга солади. Қаҳрамонларнинг қариндош-уруғларининг кўзларида ёш. Пионерлар қабрлар устига гулдасталар қўйдилар.

Мармар тахтачаларга ҳалок бўлган жангчиларнинг номи ўйиб ёзилган. Улар орасида ўзбекистонлик жангчиларнинг ҳам номини ўқиймиз:

1. **Алимов Ражаб** — қизил аскар. 1942 йилда Ногинск шаҳридаги госпиталда вафот этган.

2. **Азизов Раҳмон** — курсант. 1942 йилда Ногинск шаҳридаги госпиталда вафот этган.

3. **Отаев Омон** — қизил аскар. 1942 йилда Ногинск шаҳридаги госпиталда вафот этган.

4. **Баташев Султон** — қизил аскар. 1942 йилда Ногинск шаҳридаги госпиталда вафот этган.

5. **Сафаров Ҳайдар** — қизил аскар. 1942 йилда Ногинск шаҳридаги госпиталда вафот этган.

6. **Сариев Мурод** — кичик сержант. 1942 йилда Ногинск шаҳридаги госпиталда вафот этган.

7. **Тошпўлатов Татанқул** — қизил аскар. Ногинск шаҳридаги госпиталда вафот этган.

8. **Раҳимов Ашир** — курсант. 1942 йилда госпиталда вафот этган.

9. **Хўжаев Ҳошим** — 1917 йилда туғилган, қизил аскар. 1942 йилда госпиталда вафот этган.

10. **Раҳимов Аҳмад** — қизил аскар. 1942 йилда госпиталда вафот этган.

11. **Холиев Мухтум** — 1921 йилда туғилган, қизил аскар. 1942 йилда госпиталда вафот этган.

12. **Нораллев Аҳмад** — 1909 йилда туғилган, қизил аскар. 1942 йилда госпиталда вафот этган.

13. **Нораллев Туроб** — 1922 йилда туғилган, қизил аскар. 1942 йилда госпиталда вафот этган.

14. **Қораев Ҳикмат** — қизил аскар. 1942 йилда госпиталда вафот этган.

15. **Мажидов Саттор** — 1914 йилда туғилган, қизил аскар. 1943 йилда вафот этган.

16. **Иноқулов Оддий** — 1909 йилда туғилган, қизил аскар. 1942 йилда вафот этган.

17. **Тўхтабоев Қурбон** — 1910 йилда туғилган, қизил аскар. 1944 йилда вафот этган.

Бу қаҳрамонларнинг ҳаммаси фашист босқинчилари билан бўлган жангларда оғир ярадор бўлиб, Москва областидаги Ногинск шаҳридаги ҳарбий госпиталга юборилганлар. Кўпгина қаҳрамонлар даволанганларидан сўнг яна сафга қайтиб, душман билан курашганлар.

Ногинскликлар душман билан олишувларда ҳалок бўлган қаҳрамонлар хотирасини ҳамон ўз қалбларида сақламоқдалар. Уларнинг жасоратига таъзим қилмоқдалар.

В. ЛИПАТОВ,
Уруш ва меҳнат ветерани.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ҲАММА ТИЛЛАРДА—БИРДАМЛИК

КОБУЛДАН ТЕЛЕТАЙП ОРҚАЛИ

Шу кунларда Афғонистон пойтахтидаги энг муҳташам меҳмонхона — «Интерконтинентл» турли тилларда сўзлашувчи кишилар билан лиқ тўлган. Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг 10-сессиясида қатнашиш учун бу ерга Осиё ва Африка мамлакатларининг вакиллари, бошқа қитъалардан меҳмонлар келишган. Уларнинг кўплари революцион Афғонистонга биринчи бор қадам ранжида қилганлар. Президиум халқаро вазият чигаллашиб бораётган шароитда шу сессияга тўпланди.

«Империализм ва унинг регионал гумаштлари тинчлик ва тараққиёт кучларига қарши қилаётган кирдикорларининг миқёслари кенгайиб бораётганига ишонч ҳосил қилиш учун кескинликнинг «қалтис нуқталари» билан белгиланган жаҳон харитасига назар ташлаш кифоя» — деди Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг бош секретари Нури Абдулраззоқ. — Европа Американинг янги ракеталари жойлаштирилиши хавфи остида турибди, Ҳинд океани ва Форс кўрфазида Америка ҳарбий базалари тармоғи кенгайтирилиб, Африкадаги баъзи мамлакатларни ўз гирдобига олмоқда. Яқин Шарқда, Лотин Америкасида, Африка қитъасининг жанубида империализмнинг тараққийпарвар режимларни, мустамлакачи давлатлар зулмидан ҳалос бўлган ёш давлатларни путурдан кетказиш режалари яққол кўриниб турибди. Сессияда ташкилотимиз аъзоларининг куч-ғайратларини бирлаштириш йўли билан шу хатарли тенденцияга қаршилик қилиш вазифалари тўғрисида гаплашиб олинади». Нури Абдулраззоқ Афғонистон теварагидаги вазиятга алоҳида тўхталиб ўтди. Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти раҳбарларининг фикрича, бу ердаги вазият қўшилмаслик ҳаракатининг принципларига зид бўлиб тушмоқда ва безовталик туғдирмоқда, чунки Афғонистон билан қўшни бўлган мамлакатлар унинг мавжуд зиддиятларни музокаралар воситаси орқали тинч йўл билан ҳал этиш тўғрисидаги даъватига жавоб беришдан бош тортмоқдалар.

«Саломхона» саройида сессиянинг очилиши икки қитъа жамоатчилиги афғон халқининг империализм, Хитой гегемонизми, регион реакцияси ва бошқа реакция кучларининг кирдикорларига қарши қаҳрамонона курашини қўллаб-қувватлаётганининг намойишига айланиб кетди. Б. Кармалнинг Афғонистон пойтахти меҳмонларини табриклаб сўзлаган нутқи зўр эътибор билан тингланди. У халқларнинг ҳар бир давлат ўз турмуш тарзини ва ривожланиш йўлини танлаб олиш ҳуқуқига тажовуз қилаётган кучларга қарши кураши ягона характерга эга эканлиги тўғрисида гапирди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Африка — Осиё анжуманига йўллаган табрикномасини мажлис аҳли гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Сессиянинг иш ҳажми, кун тартибига киритилган масалаларнинг муҳимлиги мажлислар графигининг тиғиз бўлишини олдиндан белгилаб қўйган эди, делегатлар баъзан ярим тунгача бедор бўлишларига тўғри келди. «Халқаро вазият ҳамда Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг вазифалари» деган асосий ҳужжат сессия ишининг якуни бўлди. Бу ҳужжат ташкилотнинг яқин давр ичида икки қитъа мамлакатлари жамоатчилигини янги уруш хавфига қарши, империалистларнинг халқларни асоратга солиш режаларига қарши, хавфсизлик учун ва халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатиш учун курашни кучайтиришга сафарбар қилиш соҳасидаги ҳаракат программаси бўлиб қолади. Бошқа муҳим ҳужжатлар орасида «Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг Афғонистонга оид мурожаатномаси»ни алоҳида кўрсатиб ўтмоқ керак, унда шу мамлакат халқининг одилона кураши, Афғонистон раҳбарларининг регионда барча мамлакатлар ўртасида чинакам яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатишга, мавжуд зиддиятларни музокаралар йўли билан ҳал этишга доир ташаббуслари тўла-тўкис қўллаб-қувватланади.

АДР делегациясининг бошлиғи, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, чуқур мантиқли ёрқин нутқи билан тингловчиларни ўзига ром эта олувчи ажойиб нотиқ Анахита Ротибзодхоним бир пайтлар Американинг собиқ президенти Р. Никсон Афғонистонни «тарих музейи» сифатида сақлаб қолиш керак», деб айтганлигини эслатиб ўтди. Ҳозир Афғонистон эса океан нариёғидаги баъзи доираларнинг мамлакатда эски феодал — қабилачилик тузумини, қашшоқликни, саводсизлик, асрий қолоқликни ўзгартирмай сақлаб қолиш муддаоларини чиппакка чиқарувчи яққол мисол бўлиб турибди. Сессия делегатлари Жалолобод сафари вақтида буни ўз кўзлари билан кўриб ишонч ҳосил қила олдилар...

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг делегатлари билан учрашувга бағишланиб шаҳар майдонида ўтказилган митингга минглаб киши тўпланди. Улар орасида мўйсафидлар, ўрта ёшли кишилар ва болалар, мактаб ўқувчилари ва студентлар бор эди. «Тинчлик», «Дўстлик», «Бирдамлик» сўзлари тез-тез янграб турган шу митинг афғон халқи билан дунёдаги тараққийпарвар кучларнинг муштарак курашдаги бирдамлигини яққол намойишига айланди. Жалолобод яқинидаги механизациялаштирилган Ҳадда деҳқончилик комплексида ҳам меҳмонлар мана шундай самимий кутиб олинди.

Афғонистон тўғрисидаги ҳақиқат оммалаштирилганлиги Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиуми 10-сессиясининг муҳим якуни бўлди. Осиё ва Африка мамлакатлари жамоатчилигининг тараққийпарвар намояндалари шу мамлакат теварагидаги воқеаларни тўғри талқин этиб беришлари, Ғарб пропагандасининг туҳмат ва бўҳтонларини пучга чиқаришга кўмаклашади. Шу қадар муҳим халқаро анжуман революцион Афғонистон пойтахти Кобулда ўтказилганлигининг ўзи афғон халқи билан бирдамлик жабҳасини мустаҳкамлаш, Апрель революциясининг мақсадларини тушунтириб бериш ҳамда империалистлар қўлидаги ахборот воситаларининг шу мамлакатдаги аҳвол тўғрисида тўқиб чиқараётган уйдирмаларини фош этиб ташлаш ишида ўзининг ижобий ролини ўйнайди.

Ю. ТИССОВСКИЙ,
ТАСС мухбири.

ОБЪЕКТИВДА — ЮГОСЛАВИЯ

Хорватия республикаси пайтахти — Загреб шаҳри ЮСФРнинг йирик иқтисодий, фан ва маданият марказидир. Шаҳардаги кўчалар ва майдонларининг кўпгина номлари Совет Иттифоқи билан боғланган. Шаҳарда Ленинград майдони, Москва ва Ленинград кўчалари, Максим Горький номли парк бор. Республика майдони (суратда) эса энг гавжум жойдир.

Р. Дик фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ПОРАХЎРЛАРГА ҲОМИЙЛИК ҚИЛМОҚДАЛАР

ВАШИНГТОН, 3 декабрь. (ТАСС). Чамаси, порахўрлик Вашингтоннинг маънавий кодексида жиноий ҳаракатлар жумласига кирмаса керак. Президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Р. Алленнинг найранглари теварагида бу ерда кўтарилган шов-қин-суронни Америка маъмурияти «босди-босди» қилиб юбормоқчи эканлиги равшан бўлиб қолди. АҚШ Юстиция министрлигининг Аллен президент Рейганнинг хотини билан суҳбат уюштиришда «кўмаклашганлиги» учун япон журналистларидан пора олганлиги тўғрисида унга қўйилган айбларни бундан буён тергов қилиш тўхтатилажаги ҳақидаги хабарини маҳаллий обзорчилар худди мана шундай баҳоладилар. Министрликнинг баёнотида даъво қилинишича, гўё тергов давомида Аллен «қонунни ҳеч қандай бузмаганлиги аниқланган» эмиш ва шу сабабли юстиция министри У. Смит ишни пухта текшириш учун махсус прокурор тайинлашнинг зарурати йўқ, деб ҳисоблар эмиш.

Обзорчиларнинг уқтиришларича, шу можаронинг аввал бошиданок маъмурият президентнинг порахўрликда қўлга тушган ёрдамчисини суд жазосидан сақлаб қолиш учун ҳамма ишни қилди. Аммо Алленнинг фирибгарлик найранглари кетма-кет фош бўлаверганлиги ва маъмуриятнинг бундан ҳам юқорирок мансабдаги ходимлари, жумладан, президентнинг маслаҳатчиси М. Дивер ҳам бу ишга аралашиб қолганлиги Оқ уйни қандайдир устамонлик чораларини кўришга мажбур этди. Яхши хабардор «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» журналининг фикрича, маъмурият Р. Алленнинг ҳокимият энг юқори табақаларига бориб етадиган сирларни фош қилиши мумкинлигидан хавфсираб уни бўшатиб юборишдан қўрқмоқда.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ТЕҲРОН. Эрон газеталари Эрон пойтахти кўчаларида режим мухолифлари билан «ислом революцияси посбонлари» ўртасида яна қуролли тўқнашувлар бўлиб ўтганлигини хабар беради. Шу тўқнашувлар натижасида бир неча киши ўлганлиги ва бир қанча киши жароҳатланганлиги таъкидланади.

НЬЮ-ЙОРК. АҚШдаги автомобилсозлик корпорациялари фойда кетидан қувиб, кишиларнинг ҳаётига таҳдид қиладиган даражада жиддий нуқсонлари бўлган автомобилларни ишлаб чиқармоқдалар. «Автомобиллар хавфсизлиги маркази» жамоат ташкилотининг хабар беришича, ҳозирги вақтда «Форд мотор» компаниясининг фойдаланилаётган 23 миллион енгил ва юк автомобилларида жиддий нуқсонлар борлиги аниқланди. Ўтган йилнинг декабрь ойидан шу йилнинг май ойигача мана шундай нуқсонлари бўлган машиналар туфайли 160 дан ортиқ киши ўлди.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз? 10.35 — Бу милицияда содир бўлган эди. Бадиий фильм. 11.55 — Ҳужжатли фильм. 12.05 — Концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.10 — Ўсмирлар ижоди. 16.40 — Москва ва москваликлар. 17.10 — Халқ ижоди. 17.55 — Ҳужжатли фильмлар. 18.30 — Концерт. 19.05 — Дунё воқеалари. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Концерт. 19.55 — Москва остоналарида немис-фашист қўшинлари тор-мор қилинганлигининг 40 йиллигига бағишланган тантанали мажлис. Концерт. Танаффусда — Время. Кўрсатувдан кейин хоккей. ЦСКА — Сокол. 24.00 — Янгиликлар.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05, 12.05 ва 17.30 — Инглиз тили. 10.35 ва 11.35 — Тарих. 11.05 — Умумий биология. 12.40 ва 13.40 — География. 13.10 ва 17.00 — Рус тили. 14.10 — Звездочёт. 15.00 — Ўқитувчи экрани. 15.20 — География. 15.50 — Совет тасвирий санъати. 16.20 — Меҳнат таълими ўқитувчисига ёрдам. 19.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — Халқ куйлари. 20.45 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.00 — Концерт. Концерт тугагач — Время. 22.05 — Азиз инсон. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Мультфильм. 11.50 — Болалар учун фильм. 12.30 — В. Маяковский сатираси. 13.00 — Фильм-концерт. 17.50 — Мультфильм. 18.10 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 18.40 — Илҳом. 19.20 — Ахборот. 19.55 — Москва. Москва остоналарида немис-фашист қўшинлари тор-мор қилинганлигининг 40 йиллигига бағишланган тантанали мажлис. Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Турналар учмоқда. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ёшлик. 18.40 — Реклама. 19.00 — Чизма геометрия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Немис тили. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Ҳамма ерда ва ҳар соҳада тежамкор бўлайлик. 21.30 — Москва-IV.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.35 — Эстрада концерти. 11.15 — Партия ходими минбари. 11.25 — Ўзбекистон композиторларининг камер асарлари. 12.10 Ўзбекистон индустриальний. 13.00 — Беш йилликнинг биринчи йилини муносиб якунлаб. 14.00 — Мутахассис маслаҳати. 19.25 — Дутор таронадари. 19.55 — Москва остоналарида немис-фашист қўшинлари тор-мор қилинганлигининг 40 йиллигига бағишланган тантанали мажлис ва концерт.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ХИМИЯ ВА ПОЛИМЕРЛАР ФИЗИКАСИ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: полимеризациялаш жараёнлари, технологик лаборатория (фан кандидатлари), патент лицензияли ва информацион тадқиқотлар;

катта илмий ходимлар: патент-лицензияли ва информацион тадқиқотлар; техник-иқтисодий асослаш ва тадқиқ қилиш бўлими;

кичик илмий ходимлар: полимеризациялаш жараёнлари, тадқиқотлашнинг физик-химик методлари, мономерлар синтези.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Мурожаат учун адрес: 700071 Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 74-уй.

«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» трестига

машинистлар: минорали кранлар, экскаваторлар, бульдозерлар, ўзиюрар кранлар, автокранлар ҳайдовчилари, шофёрлар, автомашиналар ремонти бўйича слесарлар, электр слесарлар, йўл монтёрлари, электр пайвандлозчилар, токарлар, слесарь-монтажчилар, дурадгорлар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар прописка ва ётоқхона билан таъминланадилар, оилалилар эса умумий тартибда квартира оладилар.

Ушбу адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй — аҳолини ишга жойлаштириш бюроси.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/XIIда Нодирабегим, 6/XIIда Гурунг (премьера).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/XII да Ёшликда берган кўнгил, 5/XII да Вой, дод!, 6/XII да Ишонмасанг, ўламан.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ПРОМЕТЕЙ» цирк спектакли (19.30).

ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

Давлат меҳнат омонат кассалари— аҳолига ўз маблағларини сақлаш имконини беради ва пул ҳисоб-китоб ишларини бажаради.

Омонат кассалари меҳнаткашларга шахсий бюджетларини тўғри тузиш , ўзларининг моддий, маданий-маиший талабларини қондириш учун меҳнат даромадларидан унумли фойдаланишга ёрдам беради.

Омонатлар ва давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигациялари орқали омонат кассаларига жалб қилинган аҳоли маблағидан Ватанимиз халқ хўжалигини янада ривожлантиришда фойдаланилади.

Бу саҳифа аҳолини давлат меҳнат омонат кассаларида бажариладиган операциялар билан таништиради.

Омонат кассалари ўнинчи беш йиллик даврида аҳоли ўртасида айниқса кенг оммалашди.

Бугунги кунда омонат кассалари хизматидан деярли ҳамма оила фойдаланади.

Республикамиз аҳолисининг омонат кассаларидаги омонат суммалари ўнинчи беш йиллик даврида 1 миллиард 583 миллион сўмга кўпайди ва ҳозирги кунда 3 миллиард 390 миллион сўмдан ошиб кетди.

Шу давр ичида омонатчилар сони 912 мингтага кўпайди ва ҳозирги кунда омонатчилар сони 3 миллион 250 мингтага етди.

Омонат сақловчилар жамғармаларининг ўртача миқдори 1044 сўмни ташкил қилади.

Республикамизда ҳозирги кунда 2595 та давлат меҳнат омонат кассалари ишламоқда.

ОМОНАТ КАССАЛАРИДАГИ ЖАМҒАРМА ТУРЛАРИ

ТАЛАБ ҚИЛИБ ОЛИНГУНЧА САҚЛАНАДИГАН ОМОНАТЛАР

Бу омонатлар чекланмаган муддатга қабул қилинади. Омонатларни хоҳлаган вақтда кўпайтириш ва истаган вақтда бир қисмини ёки ҳаммасини олишингиз мумкин.

Бу омонат бўйича йилига 2 процент даромад берилади.

МУДДАТЛИ ОМОНАТЛАР

Бу турдаги омонатлар камида олти ойга қабул қилинади. Омонат олти ойдан ортиқ вақтда омонат кассаларида сақланиб турса ҳам у муддатли омонат бўлиб ҳисобланаверади. Муддатли омонатлар бўйича омонатчига йилига 3 процент даромад берилади.

ШАРТЛИ ОМОНАТЛАР

Шартли омонатлар топширилаётганда шарт қўйиб олинади. Масалан: омонатчи ўқув юртини битиргандан сўнг балоғат ёшига етганда омонатни бериш ва бошқа турли шартлар.

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

Бу турдаги омонатлар бошқа турдаги омонатлардан ажралиб туради.

Омонат сақловчилар бундай омонатлар юзасидан ютуқлар тариқасида даромад оладилар.

Ютуқлар тиражи бир йилда икки марта — апрель ва октябрь ойларида ўтказилади.

Ҳар бир минг счётга тиражда 25 та ютуқ ўйналади. Ютуқ миқдори омонат суммасига ва унинг омонат кассада сақланиш муддатига боғлиқ.

ЖОРИЙ СЧЁТ ОМОНАТЛАРИ

Жорий омонатлардан омонатчи шахсан омонат кассаларига кирмасдан фойдаланиши мумкин. Бунинг учун чек ёзиб берилса унда кўрсатилган кишига пул тўланаверади.

Давлат меҳнат омонат кассаларига қўйилган омонатларга даромад процент ёки ютуқ тариқасида тўланади.

Совет давлати омонатларнинг сир сақланишини, уларнинг бутлигини ва омонатчининг биринчи талаби бўйича берилишини гарантиялайди.

Давлат меҳнат омонат кассаларининг ҳисоб чеки—шахсий ҳужжатдир

Магазинлардан қимматбаҳо буюмлар — енгил автомашиналар, мотоцикллар, мебель гарнитурлари, пианинолар ва шу каби узоқ муддат фойдаланадиган, нархи 200 сўмдан юқори бўлган буюмларни сотиб олиш учун омонат кассаларида бериладиган ҳисоб чекларидан фойдаланиш мумкин. Аҳолига бу чеклар нақд пул ёки омонат кассаларидаги уларнинг жамғармалари ҳисобига берилади.

Ҳисоб чеклари — марказий омонат кассалари ва биринчи разрядли омонат кассалари орқали берилади.

Иккинчи разрядли омонат кассасида ёки омонат касса агентлигида шахсий счётга эга бўлган омонатчилар шу райондаги марказий омонат кассаларидан ҳисоб чекларини олишлари мумкин.

Ҳисоб чеклари, берилган кундан сўнг икки ой давомида ўз кучини сақлайди.

Фойдаланилмаган чек шаҳар ёки райондаги марказий омонат кассаларининг қайси биридан берилган бўлса, ўша омонат кассага қайтиб берилиши шарт. Ҳисоб чекидаги сумма омонат счётига қўшиб қўйилади ёки нақд пул билан қайтариб берилади.

ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ҲИСОБ ЧЕКЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

ОМОНАТ КАССАГА БОРМАСДАН ОМОНАТЧИ БЎЛИШ МУМКИН

Мамлакатимиздаги миллионлаб кишилар давлат меҳнат омонат кассалари хизматидан фойдаланади.

Давлат омонат кассалари меҳнаткашларга кам миқдорда бўлса ҳам доимий равишда пул ўтказиб, уларнинг маданий-маиший ва моддий талабларини қондириш учун пул маблағларини жамғаришга ёрдам беради.

Пулни омонат кассасига бормасдан ҳам жамғариш мумкин. Бунинг учун хизматчи ёки колхозчи ўзи ишлайдиган корхона, совхоз ёки колхоз бухгалтериясига ўзига бериладиган иш ҳақидан ёки пул даромадидан маълум суммасини ҳар ойда унинг кассадаги шахсий счётига ўтказиб туришни сўраб ариза топшириши лозим.

Омонат кассаларига қўйилган омонатлар бўйича омонатчиларга процент ёки ютуқ тариқасида даромад тўланади.

ПУЛЛАРИНГИЗНИ ОМОНАТ КАССАЛАРИДА САҚЛАНГ!

ОМОНАТ КАССАЛАРИДА БЕРИЛАДИГАН АККРЕДИТИВЛАР ЙЎЛДА ПУЛ САҚЛАШНИНГ ҚУЛАЙ ФОРМАСИДИР

Командировка, отпуска, саёҳат ва экскурсияларга чиққанда йўлда пул сақлаш ва ундан фойдаланишда омонат кассаларининг аккредитивлари жуда қулайдир. Аккредитив шунинг учун қулайдирки, йўлда ўзингиз билан нақд пул олиб юриш зарур эмас.

Шаҳар ёки райондаги бир омонат кассага пулингизни аккредитивга қўйиб уни бошқа шаҳар ёки райондаги хоҳлаган омонат кассаларидан олишингиз мумкин.

Аккредитивлар икки хил бўлади: 3000 сўмгача бўлган хоҳлаган сумма ва 300 сўмлик.

Аккредитив эгаларига иккита ҳужжат берилади — аккредитив ва унга контроль варақа. Уларни алоҳида сақлаш лозим.

Омонат кассалари аккредитив эгалари паспорт ёки унинг ўрнини босадиган ҳужжатни кўрсатганларидан сўнг аккредитив пулларини тўлайдилар.

Аккредитивлар, шунингдек унинг эгаси ишонч қоғози ёзиб берган кишига ҳам тўланиши мумкин.

Ҳурматли ўртоқ! Сиз ҳар ойда квартира, электр, газ, телефон, болалар боғчаси ва бошқа коммунал хизмат ҳақларини тўлаш учун омонат кассаларига мурожаат қиласиз.

ОМОНАТ КАССАЛАРИ ҚУЙИДАГИ ОПЕРАЦИЯЛАРНИ БАЖАРАДИ:

аҳолининг пул маблағларини омонат счётларига қабул қилади ва беради;

омонатчининг топшириғига биноан омонатларни бир омонат кассасидан бошқасига ўтказади ва нақд пулларни бошқа омонат кассасига ўтказиш учун қабул қилади;

давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигацияларини сотади ва сотиб олади, ютуқларни тўлайди, давлат заёмлари облигацияларини сақлаб бериш учун қабул қилади;

аккредитивларни беради ва тўлайди;

Аҳолининг магазинлардан сотиб оладиган енгил автомашиналари, стандарт уйлар, мебель гарнитурлари, пианино, мотоцикл ва бошқа узоқ муддат фойдаланиладиган буюмларнинг ҳисоб-китобларида ҳисоб чекларини қўллайди;

пул-буюм лотереяларини сотади ва ютуқларини тўлайди;

«Спортлото» ютуқларини тўлайди;

Шаҳар транспортида юриш учун билетлар сотади.

ОМОНАТ КАССАЛАРИДА ПУЛ ЖАМҒАРИШНИНГ НАҚД ПУЛСИЗ ЎТКАЗИШ УСУЛИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

40 СЎМДАН 5 МИНГ СЎМГАЧА

Давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигациясини сотиб олган ҳар бир киши 40 сўмдан 5000 сўмгача ютуқ ютиши мумкин.

Ҳар йили саккиз марта ютуқлар тиражи ўтказилади.

Ҳар бир тираждан сўнг ютуқ ютиш имкони ортаверади, чунки ютуқ чиққан облигация серияси кейинги тиражларда қатнашмаслиги муносабати билан кейинги тиражларда қатнашадиган облигация сериялари камайиб боради.

ДАВЛАТ 3% ЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЁМИ БЎЙИЧА СЎНГГИ ТИРАЖ МОСКВА ШАҲРИДА 30 ДЕКАБРДА ЎТКАЗИЛАДИ.

АВТОМАШИНА ВА МОТОЦИКЛЛАРНИ 30 ТИЙИНГА ЮТИШ МУМКИН

Ўзбекистон ССР 1981 йилги пул-буюм лотереясида ўйналадиган ютуқларнинг умумий суммаси чиқарилган лотерея билетларининг 60 процентини ташкил қилади.

Тиражларда ўйналадиган ютуқлар ичида 210 та «Москвич-412—ИЭ», «Жигули ВАЗ-2101» ва «Запорожец—ЗАЗ—968» автомашиналари, 360 та мотоцикл, 2550 та гилам ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ҳамда йирик пул ютуқлари мавжуд.

Навбатдаги тираж Олмалиқ шаҳрида 26—27 декабрда ўтказилади.

Лотерея билетининг баҳоси — 30 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ ВА ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ҚАТНАШИНГ!

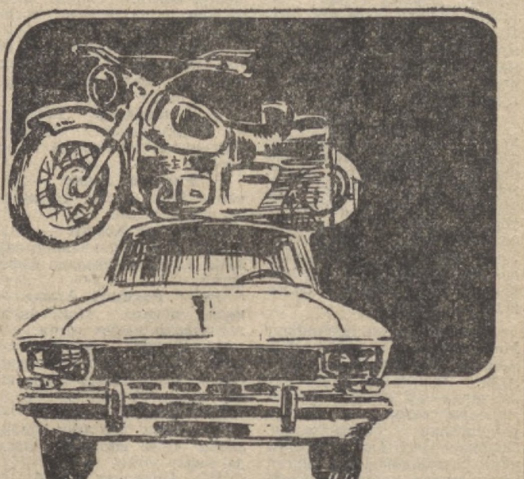

ОМОНАТ КАССАЛАРИДА САҚЛАНАЁТГАН ПУЛ МАБЛАҒЛАРИ СИЗГА ҲАМ, ДАВЛАТГА ҲАМ ФОЙДАЛИДИР

Омонат кассалари чекланмаган суммаларга омонатлар қабул қилади, омонатчи битта ёки бир нечта счёт очтириши мумкин.

Омонат суммасининг минимал ҳажми 50 тийин.

Ҳар бир совет граждани ёшидан қатъи назар, омонат кассасига омонат қўйиши мумкин.

Омонатнинг омонат кассасида сақлаш муддати чекланмайди.

Омонатчи ўз омонат счётидан фойдаланиш учун ишонч қоғози ёзиб беришга, омонатини бир ёки бир неча кишиларга (улар қонун бўйича меросхўр бўлиш-бўлмаслигидан қатъи назар) ҳамда давлат, кооператив ва жамоат ташкилотларига васият қилиб қолдириш ҳуқуқига эга.

Ҳар бир омонатчи ўз омонати учун процент ёки ютуқ тариқасида белгиланган даромадни олиш ҳуқуқига эга. Бу даромадлардан солиқ ва налоглар олинмайди.

Омонатчи ўз шахсий счёти олиб бориладиган омонат кассасига шу счётдан муассасалар, корхоналар ва ташкилотларга тўланадиган ҳамма тўловларни уларнинг давлат банки муассасаларида ёки омонат кассаларидаги счётларига ўтказишни буюриши мумкин.

Аҳолининг ўртасида, квартира, болалар боғчаси, телефон, коммунал хизмати, музика мактаблари ва бошқа пуллик ўқув юртлари учун ҳақларни ҳамда квартира ремонти, шаҳарлараро телефондан кредитга гаплашганлиги учун ва телефон орқали телеграммалар берилгани учун ҳақларини нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилиш кундан кунга оммавийлашмоқда.

Омонатчи омонат кассасига тўловларни тегишли ташкилотларга ўтказиш учун бир мартага ёки узоқ муддатга—кварталга, бир йилга ёки топшириқ бекор қилингунча бериш ҳуқуқига эга.

Пулсиз ҳисоб-китоб қилиш ҳақидаги топшириқни омонатчи омонат кассасига бориб шахсан бериши ёки почта орқали юбориши мумкин.

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШ БОШҚАРМАСИ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент – П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 32-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02378. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 280. 8